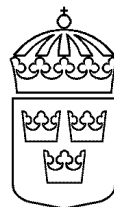

Riksdagens revisorers redogörelse

1996/97:RR1

Årsredovisning för 1995/96

1996/97
RR1

Till RIKSDAGEN

Med stöd av förordningen (1996:882) om årsredovisning m.m. överlämnar Riksdagens revisorer årsredovisning för verksamhetsåret 1995/96 (18 månader). I årsredovisningen ingår också en förvaltningsberättelse som ersätter den verksamhetsberättelse revisorerna under tidigare år överlämnat till riksdagen.

De skrivelser som revisorerna under verksamhetsåret avlämnat till riksdagen redovisas inte i sin helhet i årsredovisningen. De ingår som hittills i riksdagstrycket (saml. C 3, Förslag och redogörelser).

Detta ärende har avgjorts av revisorerna i plenum den 26 februari 1997. Vid ärendets slutliga handläggning har vidare närvarit Åke Dahlberg, kanslichef, och Anna Mårtensson, administrativ chef.

Stockholm den 26 februari 1997

På Riksdagens revisorers vägnar

Per Olof Håkansson
ordförande

Åke Dahlberg
kanslichef

Grundläggande bestämmelser

Grundläggande bestämmelser om Riksdagens revisorer

12 kap. 7 § regeringsformen

8 kap. 11 § riksdagsordningen

Lag (1987:518) med instruktion för Riksdagens revisorer (ändrad 1989:191 samt 1994:1647)

Lag (1974:585) om skyldighet att tillhandahålla Riksdagens revisorer vissa handlingar m.m.

Lag (1988:46, ändrad senast 1988:1389) om revision av riksdagsförvaltningen m.m.

Förteckning över revisorer

Revisorer vid utgången av verksamhetsåret 1995/96

<i>Ordinarie</i>	<i>Suppleanter</i>
Per Olof Håkansson (s), ordförande	Hans Stenberg (s)
Anders G Högmark (m), förste v. ordförande	Leif Marklund (s)
Lars Bäckström (v), andre v. ordförande	Ingvar Eriksson (m)
Bengt Silfverstrand (s)	Barbro Andersson (s)
Anita Jönsson (s)	Christina Pettersson (s)
Bengt Kronblad (s)	Stig Grauers (m)
Margit Gennser (m)	Monica Widnemark (s)
Marianne Carlström (s)	Lennart Brunander (c)
Birgitta Hambræus (c)	Kristina Nordström (s)
Sverre Palm (s)	Ulf Kristersson (m)
Karl-Gösta Svenson (m)	Siw Persson (fp)
Bengt Harding Olson (fp)	Ronny Korsberg (mp)

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Riksdagens revisorers årsredovisning undertecknas i enlighet med förordning (1996:882) om myndigheters årsredovisning m.m. av samtliga revisorer

Fel! Autotextposten är inte definierad.

*Per Olof Håkansson (s)
ordförande*

*Anders G Högmark (m),
1:e v. ordf.*

*Lars Bäckström (v),
andre v. ordförande*

Bengt Silfverstrand (s)

Anita Jönsson (s)

Bengt Kronblad (s)

Margit Gennser (m)

Marianne Carlström (s)

Birgitta Hambraeus (c)

Sverre Palm (s)

Karl-Gösta Svenson (m)

Bengt Harding Olson (fp)

Årsredovisning för 1995/96

POSTADRESS
100 12 STOCKHOLM

Besöksadress:
STORKYRKOBRINKEN 7

Telefon: 08 - 786 40 00
Telefax: 08 - 786 61 88
e-mail: riksdagens_revisorer@riksdagen.se

DEL I FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Fel! Autotextposten är inte definierad.

I Riksdagens revisorers uppgifter

Uppgifter

Riksdagens revisorer har till uppgift att på riksdagens vägnar granska statlig verksamhet. Revisorerna har ett särskilt ansvar att visa på utfall och effekter av tidigare fattade riksdagsbeslut.

Under senare år har frågor om uppföljning, utvärdering och revision inom den offentliga sektorn fått allt större uppmärksamhet.

Riksdagen tog hösten 1991 principiell ställning till den statliga revisionen. Man framhöll vikten av en stark och oberoende revision och uttalade också att det är nödvändigt att riksdagen får ett ökat ansvar för den statliga revisionen.

Parlamentariska utredningar

I slutet av budgetåret 1992/93 presenterade Riksdagsutredningen sitt betänkande med förslag om bl.a. en betydande utbyggnad av Riksdagens revisorers kansli och ett fastare samarbete med utskotten. Riksdagen tog under våren 1994 ställning till utredningens förslag och ställde sig därvid bakom de principer för en förstärkning av revisionen som utredningen föreslagit. Innan riksdagen tar ställning till den slutliga omfattningen av resurstillskottet vill man att bl.a. relationen mellan Riksdagens revisorer och Riksrevisionsverket ytterligare utreds. I avvaktan på denna utredning beslöt riksdagen hösten 1994 om ett mindre resurstillskott motsvarande tre–fyra tjänster.

Under 1995 fastställdes direktiven för en parlamentarisk utredning, Riksdagens revisionsutredning, med uppgift att ”överväga vilka totala resurser ställt i relation till uppgifter om ambitionsnivå som bör avdelas för den statliga revisionen och avväga hur dessa resurser skall fördelas mellan Riksrevisionsverket och Riksdagens revisorer”. Utredningen har i februari 1997 lämnat ett delbetänkande med förslag att Riksdagens revisorer skall svara för externrevisionen av Regeringskansliet.

Granskningsverksamhet

Riksdagens revisorers granskningsverksamhet omfattar såväl redovisningsrevision, t.ex. av Riksbanken och den inre riksdagsförvaltningen, som effektivitetsrevision. Den senare har under verksamhetsåret inriktats mot ett antal granskningsteman, bl.a.

- förvaltningspolitik
- den statliga revisionen
- arbetsmarknad
- socialförsäkring
- miljö.

Under verksamhetsåret 1995/96 har Riksdagens revisorer överlämnat tolv förslag till riksdagen, en skrivelse till utskott i riksdagen och två skrivelser till regeringen.

Riksdagens revisorer är externrevisor för Sveriges riksbank, Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, den inre riksdagsförvaltningen och Riksdagens ombudsmän, JO.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Från förslag till granskning

Förslag till nya granskningsärenden kommer från riksdagens utskott, revisorerna och deras kansli samt från allmänheten. Revisorerna fastställer en granskningsplan per riksdagsår. Planen revideras fortlöpande under året.

Utifrån ett förslag till granskning genomför revisorerna en förstudie. I denna tas ställning till om granskning skall genomföras eller inte. En granskning resulterar i en revisionsrapport som beslutas av revisorerna i plenum. Ofta remissbehandlas revisionsrapporten. Därefter avger revisorerna vanligtvis ett förslag till riksdagen eller skrivelse till regeringen.

Budget

För verksamhetsåret 1995/96 beslutade riksdagen om ett ramanslag på 21,3 miljarder kronor. Se vidare avsnitt 4 *Ekonomi och personal* och del II, *Bokslut för 1995/96*.

Organisation

Riksdagen utser för varje valperiod tolv revisorer och lika många suppleanter. Bland revisorerna väljer riksdagen en ordförande och två vice ordförande. Dessa är samtidigt ordförande i var och en av de tre avdelningar som inom sina resp. ansvarsområden har att bereda granskningsärenden inför plenums ställningstagande.

Första avdelningen

Avdelningen bereder främst ärenden som faller inom verksamhetsområdena för konstitutionsutskottet, finansutskottet, skatteutskottet, socialutskottet och socialförsäkringsutskottet.

Andra avdelningen

Avdelningen bereder främst ärenden som faller inom verksamhetsområdena för justitieutskottet, lagutskottet, försvarsutskottet, kulturutskottet, utbildningsutskottet, jordbruksutskottet och bostadsutskottet.

Tredje avdelningen

Avdelningen bereder främst ärenden som faller inom verksamhetsområdena för utrikesutskottet, trafikutskottet, näringsutskottet och arbetsmarknadsutskottet.

Arbetsutskottet hade vid verksamhetsårets utgång följande sammansättning:

Per Olof Håkansson, ordförande

Anders G Högmark, förste vice ordförande

Lars Bäckström, andre vice ordförande

Marianne Carlström

Åke Dahlberg, kanslichef

För den löpande utredningsverksamheten finns ett kansli med drygt tjugo tillsvidareanställda. Därutöver projektanställs utredare och anlitas konsulter för genomförandet av specifika granskningsprojekt.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

2 Granskningsarbetet

Fel! Autotextposten är inte definierad.

I detta avsnitt redogörs för revisorernas granskningsarbete under de senaste åren. Först redovisas det effektivitetsinriktade granskningsarbetet. Därefter redovisas det redovisningsrevisionella arbetet.

2.1 Effektivitetsrevision

Under 1995/96 har revisorerna tillställt riksdagen tolv förslag. Under samma period har en skrivelse till utskott och två skrivelser tillställts regeringen. Antalet förstudier, granskningsrapporter, förslag till riksdagen och skrivelser till regeringen under perioden 1991/92–1995/96 framgår av nedanstående sammanställning.

	1991/92	1992/93	1993/94	1994/95	1995/96	S:a	1996
Förslag till riksdagen	10	5	7	12	12	46	9
Skrivelse till riksdagsutskott	–	–	–	–	1	1	1
Skrivelser till regeringen	–	–	–	2	2	4	2
Granskningsrapporter	13	5	11	10	13	52	8
Förstudier	8	16	10	13	22	69	15

Under verksamhetsåret 1995/96 har revisorerna behandlat följande granskningsärenden

Granskningsärende

Beredande

riksdagsutskott

Riksbankens valutareserv (förslag till riksdagen)	FiU
Samordnad länsförvaltning (förslag till riksdagen)	BoU
Den statliga personalpolitiken (förslag till riksdagen)	AU
Insatser för att främja jämställdheten i arbetslivet (förslag till riksdagen)	AU
Tillämpningen av skuldsaneringslagen (förslag till riksdagen)	LU
Uppföljning av post- och telepolitiska mål (förslag till riksdagen)	TU
Myndigheternas lokalförsörjning (förslag till riksdagen)	FiU
Sveriges deltagande i internationella mellanstatliga organisationer (förslag till riksdagen)	UU
Statligt engagemang i regionala investmentbolag (förslag till riksdagen)	NU
Arbetsmarknadsutbildning (förslag till riksdagen)	AU
Stödet till rennäringen (förslag till riksdagen)	JoU
Ekonomiska konsekvensanalyser (förslag till riksdagen)	JuU

Granskningsärende

*Beredande
riksdagsutskott*

Det statliga stödet till studieförbund och idrott (skrivelse till regeringen)

Auktorisation för vem? (skrivelse till regeringen) SoU

Besparingsåtgärder på socialförsäkringsområdet (forskarrapport överlämnad till socialförsäkringsutskottet) SfU

Statens årsredovisning (rapport) FiU

Undanträngningseffekter på arbetsmarknaden (rapport) AU

Starta eget-bidraget (förstudie) AU

Kommittéväsendet (förstudie) KU

Försumning. Uppföljning och kontroll av miljöarbetet (förstudie) JoU

Statens ägarroll (förstudie) FiU

AmuGruppen AB AU

Apoteksbolagets utförsäljning av ADA (förstudie) FiU

Utrikesförvaltningen (förstudie) UU

Mål- och resultatstyrning – exempel från Kommunikationsdepartementets område (rapport) TU

Analys och användning av resultat i regeringskansliet (förstudie) FiU

Tullverket (rapport) SkU

Regionalpolitiskt stöd efter EU-medlemskapet (förstudie) AU

Skyddsvärd domänmark efter Domänverkets bolagisering (förstudie) JoU

Bostadsrättsföreningars ekonomiska planer (förstudie) BoU

EU-kartläggning samtliga
+ EU-nämnden

Revisorernas arbete inom effektivitetsrevisionen är av principiell karaktär. Granskningarna avser ofta ämnen som berör flera utskott. Under verksamhetsåret 1995/96 har granskningsarbetet koncentrerats till följande teman:

Förvaltningspolitik

Den statliga revisionen

Miljö

Arbetsmarknad

Socialförsäkring

Rättsväsendet

Statens ägarroll

EU

I det följande lämnas en redovisning av granskningsärenden under 1995/96 samt en redogörelse för pågående granskningsärenden. Därefter redovisas en uppföljning av granskningsärenden under riksdagsåret 1994/95.

- *Förslag till riksdagen under 1995/96*
- *Skrivelser till regeringen under 1995/96*
- *Skrivelse till utskott under 1995/96*
- *Övriga avslutade ärenden under 1995/96*
- *Pågående granskningsärenden*
- *Revisionsresor, särskilda föredragningar m.m. under 1995/96*
- *Uppföljning av förslag till riksdagen under 1994/95*
- *Uppföljning av skrivelser till regeringen under 1994/95*

Uppgifterna avser läget 1996-12-31

Förslag till riksdagen under 1995/96

Riksbankens valutareserv

Förslag 1995/96:RR2

I förslaget till riksdagen tog revisorerna upp frågor som rör Riksbankens förvaltning av valutareserven, guldreserven samt valutareservens storlek och syfte. Revisorerna hade funnit att systemen för handlarstöd, riskkontroll och resultatrapportering inte fungerat tillfredsställande och att införandet av nya system inte borde försenas ytterligare. Revisorerna ansåg att Riksbanken borde göra en analys av gällande mål samt ränte- och riskmått för förvaltningen av valutareserven. Revisorerna ansåg också att riksdagen borde begära en analys av vilken omfattning guldreserven borde ha. Slutligen ansåg revisorerna att Riksbanken fortlöpande borde presentera mer utvecklade analyser över valutareservens storlek och syfte.

Finansutskottet konstaterade att revisorernas granskning varit ett värdefullt underlag för det utvecklingsarbete Riksbanken bedriver för att få till stånd en väl fungerande förvaltning av valutareserven. Riksbanken hade också vidtagit förändringar i fråga om systemutveckling och internkontroll. Utskottet ansåg inte att ett uttalande från riksdagens sida var påkallat, särskilt inte som revisorerna och utskottet i sin årliga prövning av Riksbankens förvaltning har goda möjligheter att följa hur detta arbete utvecklas. Riksdagen beslöt i enlighet med utskottet att revisorernas förslag inte skulle föranleda någon ytterligare åtgärd (bet. 1995/96:FiU12).

Samordnad länsförvaltning

Förslag 1995/96:RR3

Riksdagens revisorer granskade 1991 års reform om samordnad länsförvaltning. Syftet var att åstadkomma en kartläggning av länsstyrelsernas organisation och arbete med kommunikationsfrågor och tillsyn inom det sociala området. Revisorerna pekade på risken för låsningar i länsstyrelseorganisationen och ansåg i sitt förslag till riksdagen därför att regeringen borde undersöka inom vilka områden som det är särskild vikt att länsexperterna finns

Fel! Autotextposten är inte definierad.

och att länsstyrelsen borde kunna tillsätta länsexperter på för länet specifika områden.

Det var revisorernas uppfattning att regeringen borde verka för att det på sikt blir en mer sammanhållen regional indelning för den offentliga verksamheten. Revisorerna ansåg att granskningsresultaten borde överlämnas till Förvaltningspolitiska kommissionen för vidare överväganden. Revisorerna föreslog även att ansvaret för trafiksäkerhetsfrågor på länsnivå skulle överföras till Vägverket och konstaterade att utvecklingen av länsstyrelsernas tillsyn inom det sociala området sker i en riktning som revisorerna tidigare uttalat sig för.

Bostadsutskottet behandlade revisorernas förslag i februari 1996 och instämde i revisorernas överväganden angående länsexperterna och länsstyrelsens samordningsroll. Utskottet avstyrkte revisorernas förslag i frågan om ansvaret för trafiksäkerheten på regional nivå då frågan skulle övervägas i en då nyligen tillsatt utredning (bet. 1995/96:BoU5). Riksdagen biföll utskottets förslag. Den nämnda utredningen kom med ett delbetänkande, Länsstyrelsernas roll i infrastrukturplaneringen (SOU 1996:142). Regeringen har gjort en ändring i länsstyrelsens instruktioner angående länsexperterna, vilket ska ge möjlighet till en flexiblare lösning. Ändringen träder i kraft den 1 juli 1997.

Den statliga personalpolitiken

Förslag 1995/96:RR7

Riksdagens revisorer granskade den personalpolitiska reform för staten som riksdagen beslutade om 1985 och 1987. Syftet var att undersöka hur regeringen genomfört riksdagens beslut samt hur myndigheterna hanterat sitt vidgade arbetsgivar- och personalansvar. Rekrytering och personalrörlighet, chefsutveckling, arbetsmiljö och kompetensutveckling studerades särskilt.

Revisorerna ansåg i sitt förslag till riksdagen bl.a. att regeringen bör se över och tydliggöra målen och inriktningen för den statliga personalpolitiken och följa upp personalutvecklingen genom att göra en kvalitativ bedömning av hur myndigheterna använder sina personalresurser i relation till verksamhetsresultatet. Vidare föreslog revisorerna att nya modeller för chefsutveckling och tidsbegränsade chefsförordnanden borde utvecklas och att en effektivare utnämningssmakt med förstärkt insyn, efterkontroll, kvalitet och konkurrens vid tillsättningen av myndighetschefer borde eftersträvas.

Arbetsmarknadsutskottet behandlade skrivelsen i april 1996 (bet. 1995/96:AU10). Regeringen hade då tillsatt en särskild utredare att göra en utvärdering av den personalpolitiska delegeringen till myndigheterna (dir. 1996:2). Utredaren behandlar flera av de frågor revisorerna tar upp. Utskottet valde därför att inte ge några tillkännagivanden till regeringen utom vad gäller frågan om tidsbegränsade chefsförordnanden och chefsavveckling. Riksdagen biföll vad utskottet hemställt. Utredarens uppdrag skall redovisas senast i februari 1997.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Insatser för att främja jämställdheten i arbetslivet

Förslag 1995/96:RR8

Revisorerna konstaterade att respekten för jämställdhetslagen inte har kunnat upprätthållas. Om myndigheternas jämställdhetsarbete inte skall förbli en lågt prioriterad verksamhet krävs enligt revisorernas bedömning att statsmakterna intresserar sig för jämställdhetsplanerna. Revisorerna menade att regeringen någon gång under varje mandatperiod bör redovisa för riksdagen hur jämställdhetsarbetet i statliga myndigheter bedrivits, hur jämställdhetsplanerna utvecklats och vilka resultat arbetet givit. På förslag av arbetsmarknadsutskottet lämnade riksdagen revisorernas förslag utan åtgärd (bet. 1995/96:AU14, rskr. 1995/96:222).

Resultatet av statliga myndigheters jämställdhetsarbete skall dock numera redovisas i årsredovisningarna, något som överensstämmer med revisorernas förslag.

Tillämpningen av skuldsaneringslagen

Förslag 1995/96:RR9

Riksdagens revisorers granskning hade som utgångspunkt de svårigheter som fanns i samspelet mellan Skattemyndigheten och Kronofogdemyndigheten i Stockholms län. Efter remissbehandling av en tidigare publicerad rapport föreslog revisorerna vissa åtgärder i syfte att rationalisera och underlätta tillämpningen av skuldsaneringslagen. Förslagen innebar inga förändringar i själva skuldsaneringsinstitutet. Vidare föreslogs åtgärder som kan förebygga behov av skuldsanering. Riksdagen väntas behandla ärendet under våren 1997.

Uppföljning av post- och telepolitiska mål

Förslag till riksdagen 1995/96:RR10

Granskningen visade att vissa av de regionala och sociala mål regeringen formulerat var otydliga, liksom instruktionen till de myndigheter som har att följa upp målen. Revisorerna noterade också att regeringen inte lämnade tillräcklig information till riksdagen om resultatet av uppföljningsarbetet. Revisorerna föreslog därför att regeringen i kommande budgetpropositioner ger riksdagen en samlad information om hur de post- och telepolitiska målen har uppfyllts. Post- och telestyrelsen har till uppgift att följa upp de post- och telepolitiska målen och avge en årlig rapport till regeringen. Revisorernas granskning visade dock att analysen i flera fall är intetsägande. Revisorerna föreslog vidare att upphandling av handikapptjänster av post- och teleoperatörer koncentreras till en myndighet. Revisorerna fann även att kvalitetskraven på teleoperatörers tjänster i glesbygd borde höjas.

Trafikutskottet behandlade revisorernas förslag under hösten 1996 (bet. 1996/97:TU3). Utskottet instämde i stort i revisorernas förslag. Granskningen har utförligt kommenterats i budgetpropositionen för år 1997. Här framhålls att revisorernas påpekanden i allt väsentligt har tillgodosetts genom

Fel! Autotextposten är inte definierad.

regeringens proposition om ändringar av postlagen, som godkändes av riksdagen (prop. 1995/96:218, bet. 1996/97:TU6, rskr. 34 och 35) samt förslagen i departementspromemorian *Moderna telekommunikationer åt alla* (Ds 1996:38).

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Myndigheternas lokalförsörjning

Förslag 1995/96:RR11

Granskningen inriktades bl.a. på statsmakternas mål för myndigheternas lokalförsörjning, myndigheternas incitament till lokalisering, konsekvenser av att marknadsekonomiska principer tillämpas och byråkratin kring lokalförsörjningen. Statsmakternas mål för den statliga lokalförsörjningen innebär att myndigheterna förväntas ta flera olika slags hänsyn när de fattar beslut om sina lokaler. Revisorerna konstaterade att innebörden av statsmakternas olika mål är oklara och föreslog att regeringen klargör hur mål för den statliga lokalförsörjningen kan formuleras. Revisorerna föreslog att regeringen redovisar sin syn på om myndigheterna skall ha frihet att välja lokaler, eller om det skall finnas särskilda regler för lokalförsörjningen. Revisorerna förutsatte att regeringen gör en samlad översyn av hela lokalförsörjningsorganisationen och återkommer till riksdagen med en redogörelse för behovet av en särskild organisation för lokalförsörjningen. Finansutskottet väntas behandla förslaget i februari 1997.

Sveriges deltagande i internationella mellanstatliga organisationer

Förslag 1995/96:RR12

Granskningen visade att motiven för medlemskap sällan har omprövats. Endast i undantagsfall har det internationella samarbetet utvärderats genom formella analyser av vilka kostnader och intäkter som är förknippade med Sveriges medlemskap. Det svenska engagemanget i internationella mellanstatliga organisationer förefaller snarast ha ökat till följd av Sveriges medlemskap i EU. Samtidigt har handlingsfriheten gentemot de mellanstatliga organisationerna i vissa fall begränsats. Revisorerna föreslog att regeringen skulle ges i uppdrag att utreda frågan om hur medlemskapet i EU har påverkat det svenska arbetet i internationella mellanstatliga organisationer. Vidare ansåg revisorerna att statsmakterna bör behandla mellanstatliga organisationer på samma sätt som annan statlig verksamhet. Det betyder bl.a. att det svenska engagemanget bör bli föremål för budgetprövning i den reguljära budgetprocessen.

Omfattningen och inriktningen av det svenska engagemanget bör enligt revisorernas mening omprövas regelbundet. Regeringen bör enligt revisorerna utveckla den information om arbetet i internationella mellanstatliga organisationer som lämnas till riksdagen. Revisorernas förslag väntas behandlas av riksdagen under våren 1997.

Statligt engagemang i regionala investmentbolag

Förslag 1996/97:RR2

Granskningen avsåg sex regionala investmentbolag, där staten medverkat i satsningen. Bolagen är numera sålda eller avvecklade. Revisorerna konstaterade att det finns flera inbyggda problem och konflikter som försvårar möjligheterna för ett gott resultat i verksamheter av denna art. Det finns en motsättning mellan behovet av snabba åtgärder och tiden det tar att bygga upp verksamheter.

Revisorerna ansåg också att staten hade uppträtt passivt som ägare, både i bolagens uppbyggnadsskede och i samband med att bolagen senare skulle avyttras. En annan brist var dålig samordning inom regeringskansliet. Vidare var målsättningen för verksamheten otydlig.

Revisorerna konstaterade också att det inte fanns några utvärderingar av statliga åtgärder för riskkapitalförsörjning till företag i regioner med sysselsättningsproblem och ensidig näringslivsstruktur. Vidare ansåg revisorerna att informationen till riksdagen borde förbättras. Revisorernas förslag väntas behandlas av riksdagen under våren 1997.

Arbetsmarknadsutbildning

Förslag 1996/97:RR3

Granskningen visade att arbetsmarknadspolitiken utsatts för stora påfrestningar. Arbetsmarknadsutbildningen hade periodvis utgjort den största enskilda arbetsmarknadspolitiska åtgärden. Revisorerna ansåg att Arbetsmarknadsverket på många sätt hade hanterat denna utbildning tillfredsställande. Enligt revisorernas mening var dock kunskaperna om effekterna av arbetsmarknadsutbildning och andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder för begränsade och därför behövs ytterligare utvärderingar. Revisorerna var kritiska mot att prioriterade grupper, t.ex. invandrare och arbetshandikappade, minskat sin andel av arbetsmarknadsutbildningen. För dessa grupper är lönsamheten av utbildningen som störst. Revisorerna gjorde samtidigt bedömningen att länsarbetsnämndernas upphandling av arbetsmarknadsutbildningen blivit mer professionell. Riksdagen väntas behandla ärendet under våren 1997.

Stödet till rennäringen

Förslag 1996/97:RR4

Revisorerna konstaterade att rennäringen, med hänsyn till sin omfattning och sin förhållandevis ringa betydelse för samhällsekonomin, har tilldragit sig betydande uppmärksamhet från statsmakternas sida. Statsmakterna har under årens lopp haft en stark ambition att detaljstyra rennäringen. Mycket av det som präglar modern förvaltning, bl.a. mål- och resultatstyrning, avreglering, delegering och rambudgetering, har ännu inte genomförts när det gäller statens förhållande till rennäringen.

Det fanns enligt revisorerna goda skäl för att staten inte borde anlägga samma begränsade sätt att se på rennäringen som på t.ex. jordbruket, inom

Fel! Autotextposten är inte definierad.

vilket staten har drivit en hård rationaliserings- och effektiviseringspolitik. För Sverige har rennäringen fler värden än enbart näringsekonomiska. Revisorerna pekade på den motsättning som ligger i ambitionen att å ena sidan värna om rennäringen och å andra sidan främja en utveckling som kan förbättra lönsamheten men som samtidigt ger sysselsättning åt en allt mindre del av den samiska befolkningen.

Mot bakgrund av sina överväganden rörande rennäringens kulturella betydelse för Sverige och statens förhållningssätt visavi rennäringen föreslog revisorerna att regeringen skulle låta utreda förutsättningarna för en förenkling av stödet till rennäringen. Revisorernas förslag bereds inom jordbruksutskottet.

Ekonomiska konsekvensanalyser

Förslag 1996/97:RR 7

Revisorernas granskning tog sin utgångspunkt i kriminalvårdens verksamhet. Men frågan om hur ekonomiska konsekvensanalyser skall användas inför förändringar av statlig verksamhet är av generellt intresse. Därför valde revisorerna att i sitt förslag även ta upp mera principiella frågor.

Revisorerna ansåg att det åvilar regeringen att ställa krav på ett underlag av god kvalitet inför beslut om att förändra eller ompröva statligt finansierad verksamhet. Det innebär bl.a. att ekonomiska konsekvensanalyser bör tas fram som underlag för beslut. Revisorerna ansåg att kravet på beslutsunderlagets innehåll och omfattning måste ställas i relation till de effekter ett beslut kan förväntas få.

Revisorerna föreslog att regeringen för riksdagen redovisar för vilken typ av beslut regeringen har för avsikt att fortsättningsvis utarbeta ekonomiska konsekvensanalyser. I regleringsbrevet till myndigheterna bör regeringen ställa krav på ekonomiska konsekvensanalyser och på formerna för återrapportering till regeringen. Revisorernas förslag beräknas behandlas av riksdagen under våren 1997.

Skrivelser till regeringen under 1995/96

Det statliga stödet till studieförbund och idrott

Rapport 1995/96:2, skrivelse till regeringen den 8 maj 1996

Beträffande stödet till folkbildningen pekade Riksdagens revisorer på behovet av kvalitativa och kvantitativa resultatmått för att kunna följa upp och utvärdera verksamheten. I regleringsbrevet till Folkbildningsrådet för år 1997 ger regeringen rådet i uppdrag att, i samråd med Riksrevisionsverket, utveckla och redovisa tänkbara modeller för resultatmått och mått för måluppfyllelse som visar hur syftet med statsbidrag till folkbildningen enligt förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen har uppnåtts. Uppdraget skall redovisas senast den 1 oktober 1997.

I fråga om det statliga stödet till idrotten underströk revisorerna att målstyrning kräver en kontinuerlig uppföljning och kontroll av verksamheten och påpekade det unika i att en verksamhet som erhåller så betydande medel i statsbidrag som Riksidrottsförbundet inte är föremål för statlig revision. Revisorerna ansåg därför att regeringen på nytt borde utse revisorer i Riksidrottsförbundet. En parlamentarisk kommitté med uppgift att utvärdera det statliga stödet till idrotten tillkallades i oktober 1996 (dir. 1996:84). I budgetpropositionen (prop. 1996/97:1, utg.omr. 17) framför regeringen att man avser att överlämna revisorernas skrivelse till Idrottsutredningen för fortsatta överväganden.

Auktorisation för vem?

Skrivelse till regeringen den 5 juni 1996

Revisorerna hade i olika granskningar uppmärksammat att oklarhet råder beträffande innebörden av begreppen auktorisation och legitimation. Begreppen sägs vara skydd för tredje man. Revisorerna föreslog i en skrivelse att regeringen skulle belysa den konkreta betydelsen för konsumenten av begreppen auktorisation, legitimation och godkännande. Även benämningarnas betydelse som konkurrensmedel borde enligt revisorerna belysas. Inrikesdepartementet har lagt ärendet till handlingarna.

Skrivelse till utskott under 1995/96

Besparingsåtgärder på socialförsäkringsområdet

Skrivelse till riksdagens socialförsäkringsutskott den 31 oktober 1996

Revisorerna anlidade hösten 1995 tre forskare vid nationalekonomiska institutionen i Lund för att med hjälp av en ekonometrisk studie undersöka effekterna av förändringar i sjukförsäkringen under första hälften av 1990-talet. Forskarna, som särskilt studerade sänkta ersättningsnivåer samt införandet av en sjuklöneperiod och en karensdag, konstaterade att förändringarna fått tydliga fördelningseffekter. Införandet av en karensdag beräknades ha lett till att sannolikheten för sjukskrivning minskat med en procentenhet; från 6,3 % till 5,2 %.

Revisorerna menade att det var svårt att utifrån forskarnas rapport entydigt värdera effekterna av riksdagens beslut om ändrade socialförsäkringsregler. Revisorerna överlämnade forskarrapporten till socialförsäkringsutskottet hösten 1996.

Det förändrade huvudmannaskapet inom högskolan

Förstudie 1995/96:8

I juni 1993 fattade riksdagen beslut om att ombilda två statliga högskolor till stiftelser med 1,7 miljarder kronor ur de avvecklade löntagarfonderna som stiftelsekapital. Regeringen presenterade förslaget (prop. 1992/93:231) som en komponent i en sammanhållen reformstrategi för högskoleområdet. I förstudien undersöktes motiven för en granskning som skulle utgå från en redovisning av grunddragen i reformen med stiftelsehögskolor och dess plats i ett bredare utbildningshistoriskt perspektiv.

Revisorerna konstaterade att resursförsörjning, organisationsutformning och andra villkor för att bedriva högre utbildning och forskning i stiftelseform i högsta grad påverkades av regeringens åtgärder. Sammanfattningsvis blev revisorernas slutsats att det inte fanns anledning att inleda någon granskning av reformen, bl.a. därför att reformen ännu verkat under så kort tid.

1993 och 1994 års ROT-program

Förstudie 1995/96:11

Förstudien visade att en granskning av 1993 och 1994 års ROT-program, dvs. de åtgärder i form av statliga bidrag och skattereduktioner som under dessa år utgått för reparationer, ombyggnader och tillbyggnader av vissa fastigheter, väl kunde motiveras, särskilt med hänsyn till storleken på dessa satsningar och förhållandet att programmen inte tidigare utvärderats. Revisorerna fann samtidigt att RRV påbörjat en granskning som kunde komma att ge svar på flera av de frågor som bostadsutskottet ställt i sitt förslag till granskning. I maj 1996 erhöll nämligen RRV ett uppdrag av regeringen att närmare granska 1995 års bostadsförbättringsprogram, med särskild inriktning på medelsfördelning och ärendehantering. En bedömning skulle också göras av i vilken utsträckning de statliga stöden medfört nettoökningar av sysselsättningen i byggbranschen. RRV skall avrapportera denna granskning under år 1997. Mot denna bakgrund fann revisorerna ej skäl att genomföra en fortsatt granskning av 1993 och 1994 års ROT-program.

Upphandlingen från försvarsindustrin

Förstudie 1995/96:12

Revisorerna konstaterade i förstudien att den svenska försvarsindustrin bl.a. till följd av en minskande krigsorganisation och ökande kostnader för försvarsmateriel under en följd av år tvingats genomgå en kraftig strukturomvandling. Frågan om upphandling från försvarsindustrin kunde enligt revisorernas uppfattning få aktualitet först när erfarenhet vunnits av tillämpningen av de nya riktlinjerna för försvarets materielförsörjning som skulle fastställas

i försvarsbeslutet. Revisorerna beslutade att för närvarande inte genomföra någon granskning av upphandlingen av försvarsindustrin.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Fristående organisationer under Utrikesdepartementet

Förstudie 1995/96:13

Riksdagens revisorer konstaterade att flertalet av de fristående organisationer som kunde vara aktuella för en granskning huvudsakligen bedrivs i form av anslagsstiftelser. Dessa skulle komma att få ändrade förutsättningar för sin verksamhet fr.o.m. den 1 januari 1997. Vidare kunde revisorerna konstatera att slutbetänkandet av Utredningen om verksamheter som är beroende av statligt stöd (SOU 1995:93) lämnade förslag till förändringar av verksamhets- och finansieringsform som berörde merparten av det sammantagna statliga stödet till fristående organisationer under Utrikesdepartementet. Mot bakgrund av det pågående förändringsarbetet fann revisorerna inte skäl till att genomföra en granskning.

Myndigheternas lönekostnader

Förstudie 1995/96:15

Riksdagens finansutskott bedömde att det med anledning av de förändringar som genomförts under 1990-talet fanns skäl för att studera hur myndigheterna hanterar sitt nya arbetsgivar- och kostnadsansvar. Regeringen tillsatte i början av 1996 en utredning för utvärdering av den arbetsgivarpolitiska delegeringen till myndigheterna. Utredningens uppdrag skulle enligt revisorernas bedömning vara att behandla flera av de aktuella frågorna. Revisorerna menade därför att det fanns anledning att invänta resultatet av denna utredning innan en granskning ånyo skulle övervägas.

Små statliga myndigheter

Förstudie 1995/96:17

Bakgrunden var att Riksrevisionsverket i sin årliga rapport 1995 konstaterat att många små myndigheter hade problem med att prestera en tillförlitlig redovisning och upprätthålla en godtagbar ekonomiadministrativ standard. I revisorernas förstudie konstaterades att regeringen uppmärksammat problemet och att regeringen i anledning av Riksrevisionsverkets rapporter vidtagit olika åtgärder för att minska de ekonomiadministrativa problemen som små myndigheter uppges ha. I en ny förordning om myndigheternas årsredovisning m.m. (1996:882) har förändringar intagits som medger att de ekonomiadministrativa kraven och återrapporteringskraven bättre kan anpassas till de särskilda förhållanden som råder vid olika myndigheter. Mot bakgrund av de åtgärder regeringen vidtagit beslutade revisorerna att ej genomföra en fortsatt granskning.

Resursfördelning inom rättsväsendet

Förstudie 1996/97:2

I förstudien klarlade revisorerna förutsättningarna för att granska resursfördelningen inom rättsväsendet. Förstudien belyste i vilken mån fördelningen av tillgängliga resurser, dels mellan olika delar av rättsväsendet, dels inom en och samma verksamhet, avviker från en optimal fördelning. Revisorerna uttalade att delreformer är en dålig väg som lätt leder till endast begränsade förbättringar och som även medför risk för sinsemellan motstridiga delöningar. Reformerna måste vara av sektorsövergripande karaktär och samtidigt behandla polis, åklagare och domare samt kriminalvård och exekutionsväsende. Revisorerna fann ej skäl för att genomföra någon granskning i ärendet.

Revisorerna fann att dimensioneringen av det svenska rättsväsendet liksom fördelningen av resurserna på rättsväsendets olika delar har bestämts genom politiska beslut som varit grundade mer på allmänna värderingar och bedömningar än på objektiva optimeringsmodeller. Med något undantag tycks statsmakterna vid olika tillfällen ha begränsat intresset till en verksamhet i taget.

Pågående granskningsärenden

Statens årsredovisning

Rapport 1996/97:1

Bakgrunden till granskningen var att revisorerna ansåg att riksdagen borde ges bättre möjlighet att följa och kontrollera statens ekonomiska situation och användningen av anvisade medel. Då Riksrevisionsverket för två år, 1994 och 1995, sammanställde ett dokument kallat Årsredovisning för staten fanns ett underlag för att göra en granskning. Syftet med granskningen var att klarlägga dels behovet av en årlig sammanställning av statens ekonomi, dels utformningen av årsredovisningen och dels dess olika delar. Revisorerna ansåg att en förutsättning för att årsredovisningen skall fungera som ett led i riksdagens arbete att följa och kontrollera de statliga utgifterna var att produkten utvecklas och innehållet anpassas till riksdagens behov. Revisorerna gjorde också bedömningen att årsredovisningen kan fylla en viss ansvarsutkrävande funktion för riksdagen.

Revisorerna ansåg vidare att ett årligt dokument som redovisar statens samlade ekonomiska situation kan fylla en funktion som kompletterande beslutsunderlag för riksdagen. En del som revisorerna ansåg ha stort informativt värde är finansieringsanalysen, särskilt i tider med pressade statsfinanser, eftersom finansieringsanalysen leder direkt fram till statens årliga upplåningsbehov. Rapporten har sänts ut på remiss. Ett förslag till riksdagen beräknas bli klart under våren 1997.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Undanträngningseffekter på arbetsmarknaden

Rapport 1996/97:2

Granskningen omfattade främst efterfrågepåverkande åtgärder som är inriktade mot den offentliga sektorn. Revisorernas granskning visade att sysselsättningseffekten av arbetsmarknadspolitiken reduceras på grund av undanträngningseffekter. Revisorerna konstaterade, efter att ha tagit del av en rad undersökningar, att det är svårt att exakt fastställa omfattningen av undanträngningen. Men undanträngning förekommer och problemet bör få ökad uppmärksamhet. Konsekvenserna av undanträngning kan bli att arbetsgivare erhåller en oplanerad vinstökning och att någon ökad sysselsättning inte uppnås, genom att en anställning som ändå skulle komma till stånd subventioneras.

Revisorerna föreslog en rad åtgärder för att motverka detta problem. Revisorerna ansåg att Arbetsmarknadsdepartementet borde genomföra en analys av de olika arbetsmarknadspolitiska åtgärderna och hur de kan tänkas påverka graden av undanträngning. AMS borde enligt revisorerna få i uppdrag att gå igenom de kontrollmekanismer som utnyttjas. Rapporten har sänts ut på remiss. Ett förslag till riksdagen beräknas bli klart under våren 1997.

Starta eget-bidraget

Förstudie 1995/96:16

Starta eget-bidrag är sedan början av 1980-talet en sysselsättningsskapande åtgärd inom den svenska arbetsmarknadspolitiken. Åtgärden riktar sig till arbetslösa som vill starta egen näringsverksamhet. I huvudsak inriktas granskningen mot tre områden som enligt revisorerna inte tidigare belysts i tillräcklig omfattning. För det första studeras den mer långsiktiga överlevnaden för företag som beviljats starta eget-bidrag genom en uppföljning av nyföretagarnas situation cirka tre år efter att bidraget upphört. För det andra granskas den administrativa hanteringen av bidraget. För det tredje analyseras stödets eventuella konkurrensnedvridande effekter. Rapporten väntas bli klar våren 1997 och skall efter remissbehandling resultera i ett förslag till riksdagen senare under våren 1997.

Kommittéväsandets roll och arbetsformer

Förstudie 1994/95:10

Revisorernas granskning av kommittéväsandet baseras på en förstudie som beslutats i maj 1995. Motivet till granskningen är de stora förändringar som har ägt rum i förutsättningarna för kommittéernas arbete, dels genom de förkortade utredningstiderna, dels genom Europaintegrationen. Granskningen baseras på underlagsmaterial av flera slag – statsvetenskapliga studier, enkätmaterial, fallstudier och seminarier. Syftet är framför allt att beskriva generella drag och eventuella problem i och omkring kommittéväsandet, sett från effektivitetssynpunkt. En revisionsrapport väntas bli klar under våren 1997.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Försurningen – uppföljning och kontroll av miljöarbetet

Förstudie 1995/96:7

Hösten 1995 fattade revisorerna beslut om att granska hur ändamålsenligt det samlade miljöarbetet är om man skall kunna komma till rätta med problemet försurning. Beslutet fattades mot bakgrund av att försurningen anses vara ett av våra allvarligaste miljöhot. Riksdagens uttalade mål och riktlinjer för miljöpolitiken hade inte uppfyllts. I granskningen belyses det samlade miljöarbetet, dvs. dels olika typer av åtgärder eller styrmedel, dels myndigheternas insatser på olika nivåer. Även regeringens roll belyses. En revisionsrapport väntas bli klar under våren 1997.

Statens ägarroll

Förstudie 1996/97:3

Enligt Riksdagens revisorer finns det skäl att göra en generell granskning av hur staten fungerar i sin ägarroll. Revisorerna anför att det bl.a. finns ett behov av att närmare granska vilken ägarpolicy som gäller för bolag och styrelser där staten har en dominerande roll och om denna policy skiljer sig mellan olika departement.

Granskningen inriktas på styrningsfrågor, både den formella styrningen – dvs. den styrning som sker på bolagsstämma och via dokument som bolagsordning, avtal och ägardirektiv – och eventuell informell styrning. En granskningsrapport beräknas vara klar före sommaren 1997. Inom ramen för temat Statens ägarroll genomförs också granskningar av AmuGruppen och Apoteksbolagets utförsäljning av ADA samt en förstudie av Samhall.

AmuGruppen AB

I enlighet med regeringens proposition 1996/97:55 om kapitaltillskott till AmuGruppen AB beslöt riksdagen i december 1996 att bemyndiga regeringen att inom en ram om 600 miljoner kronor besluta om kapitaltillskott eller andra åtgärder i syfte att förstärka den finansiella basen i AmuGruppen AB. Revisorernas granskning av AmuGruppen AB görs på förslag från riksdagens arbetsmarknadsutskott. Inför en kommande proposition i januari 1997 med plan till långsiktig lösning för bolaget önskar utskottet en närmare analys av bakgrunden till den uppkomna situationen.

Frageställningarna i denna granskning kommer också att vara ett underlag i revisorernas ovan nämnda granskning av den statliga ägarrollen. Resultatet av granskningen av AmuGruppen AB beräknas överlämnas till riksdagen i februari 1997.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Apoteksbolagets utförsäljning av ADA

Förstudie 1995/96:20

Riksdagens revisorers granskning inriktas på Apoteksbolagets överlåtelse av det tidigare helägda dotterbolaget ADA till det finska företaget Oy Tamro Ab. Beslutsprocessen skall belysas, bl.a. i fråga om krav på insyn från stat och allmänhet när ett statligt aktiebolag ingår fusionsavtal med andra företag och därmed frånhänder sig statlig egendom.

I förstudien framför revisorerna att det råder ett indirekt ägarförhållande mellan staten och ADA genom att ADA är ett dotterbolag till Apoteksbolaget. Frågan om i vilken omfattning riksdagen och regeringen fick tillräcklig insyn för att kunna bedöma och styra händelseutvecklingen i samband med samgåendet och den senare utförsäljningen skall belysas i granskningen. En revisionsrapport väntas bli klar under våren 1997.

Utrikesförvaltningen

Förstudie 1995/96:19

Någon extern granskning av utrikesförvaltningen har inte utförts under den senaste tioårsperioden. Revisorerna fann därmed att det fanns starka skäl för en granskning.

Granskningen är inriktad på utrikesförvaltningens

- uppgifter
- styrning
- personalkostnader och
- revision och tillsyn.

En revisionsrapport väntas bli klar under våren 1997.

Mål- och resultatstyrning – exempel från Kommunikationsdepartementets område

Rapport 1996/97:3

Revisorernas granskning gällde i första hand förhållandet mellan Kommunikationsdepartementet och två av de stora trafikverken, Vägverket och Banverket.

Granskningen visade att mål- och resultatstyrningen behöver förbättras. Syftet bör vara att åstadkomma en bättre återrapportering och resultatanalys inom detta mycket kostnadskrävande område och att underlätta riksdagens möjligheter till övergripande styrning. En samlad redovisning av hur de trafikpolitiska målen uppfylls är viktig för riksdagens ställningstaganden inom området. Denna granskning, liksom flera tidigare utredningar, visade att Regeringskansliet har små resurser att styra förvaltningen, och att uppföljningar och utvärderingar bör ges högre prioritet. Också de informella kontakterna mellan departementet och myndigheterna måste ge utrymme för diskussioner om uppnådda resultat och inte bara principiella framtidsfrågor.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Styrelserna för Vägverket och Banverket har genom sina instruktioner från den 1 juli 1996 numera *fullt ansvar* för verksamheten. Det praktiska genomslaget för styrelsernas ändrade roll bör enligt revisorerna följas noga. Styrelseledamöterna måste få ingående och återkommande information om sina uppgifter och sitt ansvar. Rapporten har sänts på remiss. En fortsatt granskning av analys och användning av resultat i Regeringskansliet med exempel från tre andra departement har också inletts. De samlade slutsatserna från bägge granskningarna kommer att presenteras i ett gemensamt förslag till riksdagen under hösten 1997.

Analys och användning av resultat i Regeringskansliet

Förstudie 1995/96:18

Granskningen inriktas mot Regeringskansliets arbete med resultatanalys. Samspelet mellan myndigheter, regeringskansli och riksdag kommer att belysas med avseende på uppföljning, utvärdering och styrning.

Revisorerna har valt att granska Kulturdepartementet, Socialdepartementet och Jordbruksdepartementet. För att göra det möjligt att konkretisera diskussionen om analys och användning av resultat har revisorerna valt en myndighet inom respektive departementsområde. För varje departement och myndighet görs även en jämförelse med resultatanalyser avseende övrig verksamhet inom departementsområdet. På så sätt blir det möjligt att jämföra en specifik verksamhet – hela eller delar av en myndighets verksamhet – med övriga verksamheter inom departementsområdet. En rapport väntas bli klar under våren 1997.

Tullverket

Rapport 1995/96:7

Granskningen av Tullverket aktualiserades i första hand av ett antal oroande rapporter under våren 1995 som visade att tullen minskat sina beslag av narkotika. I anslutning till riksdagens beslut om skatteutskottets betänkande, Anslag till Tullverket, m.m. (1994/95:SkU23) fick regeringen i uppdrag att skyndsamt utvärdera effekterna för kontrollverksamheten och tullverksamheten i övrigt av organisationsförändringarna. Riksdagens revisorer inriktade därför granskningen på regeringens styrning och Tullverkets uppläggning av omorganisationen samt hur tullens gränskontroll – och då i första hand narkotikakontrollen – påverkats av EU-medlemskapet.

Mot bakgrund av att Tullverkets omorganisation var så omfattande ansåg Riksdagens revisorer att Finansdepartementet borde ha intagit en mer aktiv och central roll i syfte att analysera och planera omorganisationen. Revisorerna framförde vidare att det ännu inte är möjligt att dra några säkra slutsatser om hur EU-medlemskapet påverkat gränskontrollen, men utgår ifrån att detta analyseras närmare i samband med den utvärdering regeringen skall genomföra. En skrivelse till regeringen beräknas lämnas under våren 1997.

Regionalpolitiskt stöd efter EU-medlemskapet

Förstudie 1996/97:4

Granskningen inriktas på frågan hur stödgivningen för regional utveckling påverkas av medlemskapet i EU. Bland annat skall följande frågor belysas:

- Hur påverkas inriktningen av och innehållet i den nationella regionalpolitiken av strukturfondsmedlen och ett mer programinriktat utvecklingsarbete?
- Hur påverkas stödgivningen av förhållandet att strukturfondsmedlen utbetas i efterskott?
- Hur påverkas beslutsgången och administrationen?
- Vad innebär NUTEK:s övergripande ansvar för strukturfondsarbetet?
- Vad innebär medlemskapet för de nationella regionalpolitiska insatserna och för riksdagens och regeringens inflytande över regionalpolitiken?

Granskningen baseras på fallstudier. Avsikten är att fallstudierna skall utgöra en utgångspunkt för en diskussion kring frågor om stödgivningens utformning på olika beslutsnivåer. En rapport väntas bli klar under våren 1997.

Skyddsvärd domänmark efter Domänverkets bolagisering

Rapport 1996/97:4

Granskningen har inriktats på bolagets försäljningar av mark och frågan hur berörda myndigheters arbete med att skydda värdefull skogsmark har påverkats av dessa försäljningar. Revisorerna konstaterar att bolagiseringen av Domänverket gick snabbt. Det gavs inte något utrymme för att inför ombildningen kartlägga vilka områden förutom naturreservat och domänreservat som borde ges särskilt skydd. Sedan bolagiseringen har bolaget i enlighet med avtalet och riksdagens beslut sålt domänmark. Totalt sålde bolaget under perioden juli 1992–juni 1995 drygt 150 000 ha domänmark. Under samma period säkerställde Naturvårdsverket närmare 10 000 ha domänmark till en kostnad av drygt 37 miljoner kronor. Skogsvårdsstyrelserna har på motsvarande sätt inrättat biotopskydd för drygt 900 000 kr. En effekt av bolagiseringen har därmed blivit att staten till marknadspris köpt mark som man före bolagiseringen hade kunnat reservera för naturvårdsändamål. Revisorerna planerar att överlämna en rapport till riksdagens jordbruksutskott för kännedom.

Bostadsrättsföreningars ekonomiska planer

Förstudie 1995/96:5

Riksdagens bostadsutskott har föreslagit att revisorerna skall granska hur bestämmelserna om ekonomiska planer för bostadsrättsföreningar tillämpas och om planerna är av tillräckligt god kvalitet i förhållande till gällande författningsbestämmelser. Granskningen omfattar också frågan om det bör föreligga en skyldighet att upprätta en ny plan om något inträffar som är av väsentlig betydelse för bedömningen av föreningens verksamhet. Bakgrunden är bl.a. den nya bostadsrättslag som trädde i kraft den 1 juli 1991.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Revisorernas granskning kommer även att inriktas mot att belysa de olika inblandade departementens roll och ansvar inom området. Boverkets roll i egenskap av tillsynsmyndighet kommer också att ingå i granskningen. En revisionsrapport beräknas vara klar under våren 1997.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

EU-kartläggning

Under hösten 1996 har revisorerna genomfört en kartläggning av aktuella EU-frågor för revisorerna att arbeta vidare med. I kartläggningen har bl.a. följande frågor belysts:

- EU-perspektivet i revisorernas granskningsarbete
- regeringens roll i EU-arbetet
- EG-rätten
- Europeiska revisionsrätten
- kopplingen mellan nationellt utvecklingsbistånd och EU-bistånd

Under våren 1997 kommer revisorerna att ta ställning till det vidare arbetet med EU-frågor.

Revisionsresor, särskilda föredragningar m.m. under 1995/96

Revisionsresor

Under 1995/96 besökte revisorerna fyra län

- Halland (augusti 1995)
- Västernorrland (september 1995)
- Dalarna (juni 1996)
- Jämtland (augusti 1996)

Vid revisionsresorna lades tyngdpunkten på EU-frågor, näringslivsutveckling och infrastrukturfrågor, miljöfrågor, arbetsmarknadsfrågor samt den nya polisorganisationen.

Särskilda föredragningar och studiebesök

Revisorerna har under det gångna verksamhetsåret haft särskilda föredragningar av verkschefer, statssekreterare m.fl. Uppföljnings- och utvärderingsverksamheten inom två departement har belysts genom föredragningar av statssekreteraren i Arbetsmarknadsdepartementet Tommy Ohlström och stats-sekreterare Kristina Rennerstedt från Justitiedepartementet.

Därutöver har följande personer utfrågats i anslutning till aktuella granskningsärenden:

- Generaldirektör Svante Englund från Jordbruksverket
- Generaldirektör Birgit Erngren från Närings- och teknikutvecklingsverket (NUTEK)
- Generaldirektör Jörgen Holgersson från Konkurrensverket
- VD Per Smeds från ALMI Företagspartner AB

Under hösten 1996 besökte revisorerna SCB och fick av generaldirektör Jan Carling och hans medarbetare information om SCB:s nya förutsättningar

genom införandet av uppdragsfinansierad statistikproduktion och effekterna av EU-inträdet för SCB:s del.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Informationsbesök

Revisorerna genomför besök hos myndigheter m.fl. för att få information i aktuella frågor. Informationen redovisas i särskilda rapporter som behandlas av revisorerna i plenum. Under 1995/96 har följande informationsbesök genomförts:

- Skatteförvaltningen och Tullverket angående ADB-verksamheten
- Nämnden för offentlig upphandling (NOU)
- Centrala studiestödsnämnden (CSN)
- Boverket/Länsstyrelsen i Blekinge angående tillämpningen av plan- och bygglagen

Uppföljning av förslag till riksdagen under 1994/95

Regionala utvecklingsinsatser

Förslag 1994/95:RR2

Granskningen inriktades på de principer som styr den länsvisa fördelningen av medlen för regionala utvecklingsinsatser och användningen av dessa medel. Revisorerna efterlyste klarare mål från regeringen och konstaterade att det var stora skillnader i den länsvisa fördelningen av medlen.

Revisorernas skrivelse behandlades av arbetsmarknadsutskottet våren 1995 (bet. 1994/95:AU13). Utskottet yrkade avslag på revisorernas förslag med hänvisning till en aviserad översyn inom vissa områden som skrivelsen behandlade. Riksdagen biföll utskottets hemställan (rskr. 1994/95:425). Våren 1996 presenterades Företagsstödsutredningens betänkande Kompetens och kapital – om statligt stöd till företag (SOU 1996:69), där vissa av revisorernas förslag behandlades. Utredningen låg till grund för förslag till vissa förändringar av regionalpolitiken i 1997 års budgetproposition.

Privatiseringen av Celsius Industrier AB

Förslag 1994/95:RR3

Granskningen avsåg privatiseringen av Celsius Industrier AB och inriktades på prissättningen av aktien och fördelningen av aktier på olika ägarkategorier. Riksdagen beslutade, efter näringsutskottets tillstyrkan, i enlighet med Riksdagens revisorers förslag att informationen till riksdagen om privatiseringar av statliga företag borde förbättras och att privatiseringsprogrammet borde utvärderas (bet. 1994/95:NU2).

Regeringen avser att initiera ett forskningsprojekt med inriktning på de statligt ägda företagens roll i den industriella utvecklingen där erfarenheterna från privatiseringsprogrammet kommer att beaktas (prop. 1996/97:1).

Insatser mot den ekonomiska brottsligheten

Förslag 1994/95:RR4

Granskningen gav en bred överblick av såväl den ekonomiska brottsligheten som fenomen som myndigheternas åtgärder för att motverka och beivra den. Granskningen avsåg brott som begås i näringsverksamhet eller som utnyttjar företagsformen. Revisorerna föreslog en rad olika förebyggande åtgärder och olika slag av förbättringar av det brottsutredande arbetet och den rättsliga proceduren. Revisorerna föreslog även att regeringen skulle lämna en årlig rapport till riksdagen om läget vad gäller den ekonomiska brottsligheten och åtgärderna mot den. Innan justitieutskottet slutbehandlat ärendet meddelade justitieministern att regeringen skulle inleda ett åtgärdsprogram mot ekonomisk brottslighet. Mot denna bakgrund beslutade riksdagen att inte vidta några åtgärder med anledning av revisorernas förslag (bet. 1994/95:JuU8).

I december 1994 inrättade regeringen en särskild arbetsgrupp, regeringens ekobrottsberedning, och i april 1995 presenterade regeringen sin strategi för samhällets samlade åtgärder mot den ekonomiska brottsligheten (skr. 1994/95:217). Strategin byggde till stora delar på de iakttagelser och förslag som revisorerna hade redovisat. Justitieutskottet behandlade skrivelsen tillsammans med ett stort antal motioner (bet. 1994/95:JuU25).

De fortsatta insatserna mot den ekonomiska brottsligheten har under hösten 1996 redovisats av regeringen i en skrivelse till riksdagen (skr. 1996/97:49). Till de åtgärder som genomförts hör effektivare lagstiftning om skattebrott och näringsförbud, införandet i alla län av ett regionalt samverkansorgan för bekämpning av ekonomisk brottslighet, ny ekoutbildning för åklagare och poliser, effektivare rutiner för brottsutredning vid konkurs, inrättande av en delegation för samordning av åtgärder mot EU-bedrägerier samt bättre stöd för näringslivets affärskontroll. En arbetsgrupp har tillsatts inom Justitiedepartementet för att föreslå åtgärder mot internationell ekonomisk brottslighet. Direktiv för att inrätta en ny myndighet, Ekobrottsmyndigheten, har getts till en särskild utredare, som skall redovisa sitt uppdrag i maj 1997. En central samrådsgrupp för berörda verkschefer har också inrättats (Ekorådet). Skrivelsen behandlas av riksdagen under våren 1997.

Tillsyn av spårbunden trafik

Förslag 1994/95:RR7

Revisorerna föreslog att förutsättningarna för en för transportområdet gemensam inspektion för tillsyn av säkerhet skulle utredas. I en gemensam inspektion skulle även tillsyn inom vägtrafikområdet och utredning av stora olyckor (Haverikommissionen) ingå. Revisorernas förslag bifölls av riksdagen (bet. 1994/95: TU3, rskr. 1994/95:84).

Regeringen beslutade i maj 1995 att en kommitté skulle utreda förutsättningarna för att slå samman tillsynsverksamheten inom Luftfartsinspektionen, Sjöfartsinspektionen och Järnvägsinspektionen till en tillsynsmyndighet.

I betänkandet *En översyn av luft-, sjö- och spårtrafikens tillsynsmyndigheter* (SOU 1996:82) konstaterar Inspektionskommittén att den inte funnit tillräckligt starka skäl för att tillskapa en inspektionsmyndighet av de tre

Fel! Autotextposten är inte definierad.

inspektionerna. En sammanslagning skulle enligt kommittén medföra ökade administrativa kostnader. Kommittén anser att samordningsfördelar inom inspektionsområdena ändå kan uppnås. Kommittén föreslår att Luftfartsinspektionen och Järnvägsinspektionen skall ombildas till egna myndigheter. Regeringen avser att lämna en proposition i ärendet i juni 1997.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Kontroll av livsmedel

Förslag 1994/95:RR8

Revisorerna konstaterade att det beträffande livsmedelskontrollen råder ett visst motsatsförhållande mellan länsstyrelserna och Livsmedelsverket. Länsstyrelsen har kommit att få ett indirekt och oprecist ansvar för livsmedelstillsynen i länet. Revisorerna föreslog därför en översyn av roll- och ansvarsfördelningen mellan Livsmedelsverket och länsstyrelserna. Riksdagen biföll revisorernas förslag (bet. 1994/95:LU20, rskr. 1994/95:268).

I februari 1995 hemställde Svenska Kommunförbundet i en skrivelse till Jordbruksdepartementet om en översyn av livsmedelskontrollens avgiftssystem. Revisorernas granskning återopades härvid.

Tillsyn – innebörd och tillämpning

Förslag 1994/95:RR9

Revisorerna föreslog i en samlad och principiell skrivelse om tillsyn att regeringen skulle redovisa för riksdagen hur informationen om gällande regler inom viktiga tillsynsområden ytterligare kan förbättras och ge samtliga tillsynsmyndigheter i uppdrag att redovisa omfattningen av sin aktiva tillsynsverksamhet, särskilt förhållandet mellan länsstyrelserna och skilda centrala tillsynsmyndigheter. Vidare föreslog revisorerna att regeringen skulle beskriva och värdera svagheter i befintliga sanktionssystem och brister i tillämpningen av dessa och i anslutning till förslag om samhällsorganisatoriska förändringar regelmässigt utveckla sin syn på hur behovet av tillsyn ändras på kommunal och statlig nivå.

Riksdagen beslutade i enlighet med revisorernas förslag (bet. 1994/95:KU27, rskr. 1994/95:193). Kommunförbundet hemställde i en skrivelse (1995-11-17) att regeringen skulle göra en genomgripande översyn av statlig tillsyn inom det specialreglerade området. Revisorernas granskning refererades i skrivelsen. Av regeringens redogörelse (skr. 1995/96:15) för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen framgår att regeringen avsåg att behandla frågan om tillsyn i en förvaltningspolitisk redogörelse till riksdagen hösten 1995. I motsvarande redogörelse (skr. 1996/97:15) år 1996 anges att regeringen avser återkomma till ärendet i budgetpropositionen för år 1998.

Kontroll av socialförsäkringen

Förslag 1994/95: RR10

Revisorernas förslag syftade till enklare och tydligare socialförsäkringsbestämmelser och till bättre kontroll av tillämpningen av gällande bestämmelser. Bl.a. föreslogs en kartläggning av effekterna av mycket radikala förenklingar av socialförsäkringsbestämmelserna, en undersökning av möjligheterna att öka bestämmelsernas tillgänglighet, en uppföljning av den interna revisionens utveckling och en enklare och tydligare redovisning av avgifter och utgifter för socialförsäkringen.

Socialförsäkringsutskottet konstaterade att revisorernas synpunkter redan hade lett till att förändringar genomförts eller aviserats. Utskottet föreslog att regeringen skulle överlämna revisorernas förslag beträffande enklare och tydligare regler och om kartläggning av effekterna av radikala förenklingar till Sjuk- och arbetsskadeberedningen. Vidare föreslogs tillkännagivanden om internkontroll och om extern revision samt om behovet av en tydligare och enklare redovisning av socialförsäkringen (bet. 1994/95:SfU20). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 436 och 437).

Av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser (skr. 1996/97:15) framgår att frågan om enklare och tydligare regler har överlämnats till Sjuk- och arbetsskadekommittén (S 1993:07). Frågan om internkontroll och extern revision bereds i anslutning till betänkandet *Försäkringskassan i Sverige* (SOU 1996:65). En proposition väntas under våren 1997. Beträffande en tydligare och enklare redovisning av socialförsäkringen, slutligen, hänvisar regeringen till avsnittet *Socialförsäkringen vid sidan av statsbudgeten* i budgetpropositionen för 1997.

Skyddsrummbygget

Förslag 1994/95:RR11

Revisorerna ansåg att det behövs tydliga kriterier för bygget av skyddsrum. Man framhöll att bara en del av den befolkning som bedöms bli särskilt utsatt i händelse av krig erbjuds fysiskt skydd och föreslog att regeringen skulle presentera en plan för hur riskerna för befolkningen kan begränsas.

Försvarsutskottet ansåg att de riktlinjer som ligger till grund för skyddsrummbygget borde ses över. Frågan om ett eventuellt kommunalt övertagande av ansvaret för skyddsrummen borde enligt utskottet behandlas tillsammans med frågan om framtida finansieringsformer. Utskottet förutsatte att regeringen skulle återkomma till riksdagen med förslag under hösten 1996. Detta gavs regeringen till känna (bet. 1995/96:FöU1, rskr. 45 och 46).

Skyddsrummbygget har därefter behandlats i anslutning till etapp två i riksdagens försvarsbeslut (prop. 1996/97:4, bet. 1996/97:FöU1, rskr.109–112). Regeringen redovisade i totalförsvarspropositionen att en översyn av riktlinjerna genomförts, medan frågorna om finansieringen av skyddsrummen var föremål för fortsatt beredning. Försvarsutskottet föreslog inga ytterligare tillkännagivanden med anledning av redogörelsen.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Utlänningsnämndens roll i invandrings- och flyktingpolitiken

Förslag 1994/95:12

Revisorerna föreslog att enkla och okomplicerade asylärenden behandlas med förtur, att regeringen ansvarar för den länderkunskap som erfordras vid asylprövning och att en översyn av formerna och villkoren för asylsökandes hjälp och stöd vid ansökan om uppehållstillstånd skulle göras. Förslagen föranledde tillkännagivanden av riksdagen och överlämnades till regeringen för att övervägas i samband med det förändringsarbete som invandrings- och flyktingpolitiken då var föremål för (bet. 1995/96:SfU1, rskr. 36 och 37).

Regeringens proposition om *Svensk migrationspolitik i globalt perspektiv* (prop. 1996/97:25) och delar av regeringens skrivelse om invandrings- och flyktingpolitiken (skr. 1996/97:24) har behandlats av riksdagen (bet. 1996/97: SfU5, rskr. 80). Riksdagens beslut omfattar bl.a. allmänna riktlinjer för migrationspolitiken och lagändringar. En parlamentarisk kommitté har tillsatts för att se över rättsprocessen.

Den svenska kriminalvården

Förslag 1994/95:RR13

Revisorerna föreslog bl.a. att statsmakterna skulle klargöra förutsättningarna för en minskad användning av korta fängelsestraff. Enligt revisorerna kunde rätt utformade, icke frihetsberövande påföljder ha en starkare rehabiliterings-effekt än fängelsestraff och samtidigt en lika stor avskräckningseffekt. Men innehållet i frivården måste enligt revisorernas mening öka väsentligt. Övervakningen måste bli mer påtaglig och kräva större aktivitet från klientens sida.

Justitiekommittén (bet. 1995/96:JuU2) hemställde att riksdagen med bifall till revisorernas förslag skulle ge regeringen till känna vad revisorerna anförde. Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets förslag (rskr. 1995/96:18).

Regeringen har i skrivelse 1996/97:15 *Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen* anmält att vissa av de aktualiserade frågorna tagits upp i budgetpropositionen för år 1997. Övriga frågor skulle behandlas samtidigt med Straffsystemkommitténs betänkande *Ett reformerat straffsystem* (SOU 1995:91).

Av budgetpropositionen för 1997 (utg.omr. 4) framgår att Riksdagens revisorers synpunkter skall beaktas av Kriminalvårdsstyrelsen i en andra etapp av styrelsens frivårdsprojekt. Vidare framgår att regeringen delar revisorernas uppfattning rörande ökad användning av frivårdspåföljder och att detta förutsätter att påföljderna får ett sådant innehåll att de framstår som trovärdiga alternativ till fängelse. Regeringen delar också revisorernas bedömning om vikten av att resultaten inom frivården följs upp och utvärderas.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Information och resultatstyrning

Förslag 1994/95:RR14

Granskningen syftade till att belysa hur statliga informationsinsatser används för att nå målen för olika verksamheter, bl.a. mot bakgrund av att statsmakternas styrning på flera områden fungerar mindre tillfredsställande. Enligt revisorernas mening är informationsstyrningen en viktig del i en väl fungerande mål- och resultatstyrning. Revisorerna förordade att främst regeringens förslag till riksdagen bättre analyseras från styrningssynpunkt. Revisorerna ansåg också att riksdagen bör ha en mera aktiv roll i mål- och resultatstyrningen. Finansutskottet ställde sig i huvudsak bakom revisorernas förslag (bet. 1995/96:FiU7). Ärendet bereds inom Regeringskansliet, och regeringen avser att återkomma till riksdagen i budgetpropositionen för 1998 (skr. 1996/97:15).

Inlandsbanan

Förslag 1995/96:RR4

Revisorerna bedömde att det saknades trafikmässiga skäl för reguljär persontrafik på Inlandsbanan, medan godstrafiken bedömdes som trafikmässigt motiverad på delar av banan. Ett ställningstagande till fortsatt statlig finansiering av trafiken på Inlandsbanan borde, enligt revisorerna, göras utifrån en samlad bedömning av banans betydelse från trafikmässiga, miljömässiga, regionalpolitiska, kulturpolitiska och försvarspolitiska utgångspunkter. Regeringen borde ges i uppdrag att senast under år 1996 presentera ett förslag till hur den framtida trafiken på banan skulle finansieras. Riksdagen biföll revisorernas förslag (bet. 1995/96:TU4, rskr. 38 och 39).

Regeringen gav i april 1996 Statskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för framtida järnvägstrafik på hela eller delar av Inlandsbanan. Förslaget skulle grundas på en samlad bedömning av banans betydelse från trafikmässiga, miljömässiga, regionalpolitiska, kulturpolitiska och försvarspolitiska utgångspunkter. Redovisningen skulle även omfatta bl.a. alternativa transportlösningar samt en belysning av erfarenheterna från banhållningen på Inlandsbanan. Uppdraget skulle avrapporteras till regeringen senast den 1 februari 1997. Regeringen har för avsikt att under våren 1997 lägga fram en proposition om den framtida trafiken på Inlandsbanan.

Uppföljning av skrivelser till regeringen under 1994/95

Täktverksamheten

Rapport 1994/95:4, skrivelse till regeringen den 7 juni 1995

Revisorerna menade i sin rapport att tillsynen av täktverksamheten var efterfatt och att det krävdes mer forskning på området. Revisorerna ansåg även att de långa handläggningstiderna vid tillståndsgivningen behövde åtgärdas och konkurrensaspekter i ökad grad vägas in. Vidare påpekade revisorerna att det

Fel! Autotextposten är inte definierad.

i län med stora avstånd vore mer rationellt att kommunerna utövade tillsynen av grus- och bergstäkter.

Rapporten resulterade i en skrivelse till regeringen där revisorerna uppmanade regeringen att vidta åtgärder i frågan. Sedan revisorerna i ett brev från Grus- och Makadamföreningen uppmärksammats på att några åtgärder ännu inte vidtagits begärde revisorerna i december 1996 en redovisning från Miljödepartementet över vidtagna åtgärder.

Radiotjänst i Kiruna AB

Skrivelse till regeringen den 8 juni 1995

Revisorerna konstaterade att de krav som statsmakterna hade ställt på Radiotjänst i Kiruna AB och dess uppbördsorganisation hade uppfyllts. I syfte att ytterligare förenkla administrationen hos Radiotjänst i Kiruna föreslog revisorerna i en skrivelse till regeringen en översyn av lagen (1989:41) om TV-avgift. Översynen skulle syfta till att möjliggöra och stimulera alternativa betalningssätt. Flexibiliteten i kontrollverksamheten skulle samtidigt öka genom en mindre detaljerad reglering av kontrollbestämmelserna. Revisorerna efterlyste också en bättre redovisning till riksdagen vad gällde mål och kostnader för uppbörden av TV-avgifter. Av budgetpropositionen för 1997 framgår dock att olika former av betalning av TV-avgiften fortfarande prövas genom försöksverksamhet (vol. 7, s. 71).

2.2 Redovisningsrevision

Riksbanken

Riksdagens revisorer granskar varje år Riksbankens tillstånd, styrelse och förvaltning enligt lagen (1988:46) om revision av riksdagsförvaltningen m.m. Revisionsberättelser lämnas till riksdagen senast den 15 mars varje år. Berättelserna skall belysa omfattningen och inriktningen av revisorernas granskning och utmytna i ett uttalande om revisorerna anser att ansvarsfrihet bör beviljas fullmäktige i Riksbanken. Revisorerna skall också ta ställning till Riksbankens resultat- och balansräkningar. För granskningen av Riksbanken har Riksdagens revisorer upphandlat KPMG Bohlins AB som experter.

Revisorernas redogörelse till riksdagen överlämnades den 6 mars 1996 (1995/96:RR5). Revisorerna tillstyrkte att fullmäktige i Riksbanken skulle beviljas ansvarsfrihet för förvaltningen under 1995 samt att riksdagen skulle fastställa balans- och resultaträkningarna för år 1995. Finansutskottet tillstyrkte revisorernas förslag, och riksdagen beslöt i enlighet härmed (bet. 1995/96:FiU12). Revisorernas redogörelse för räkenskapsåret 1996 kommer att lämnas till riksdagen i mars 1997.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond

Revisorerna granskar enligt samma lag Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, även i detta fall med hjälp av KPMG Bohlins AB. Revisorerna skall särskilt se till att fondens organisation av och kontroll över redovisningen samt medels- och värdeförvaltningen är tillfredsställande. Revisorerna föreslog riksdagen den 6 mars 1996 att riksdagen skulle lägga Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfonds berättelse över verksamhet och förvaltning under år 1995 utan anmärkning till handlingarna (1995/96:RR6). Utbildningsutskottet tillstyrkte revisorernas förslag och riksdagen beslöt i enlighet härmed (bet. 1995/96:UbU12). Revisorernas redogörelse för räkenskapsåret 1996 kommer att lämnas till riksdagen i mars 1997.

Den inre riksdagsförvaltningen och Riksdagens ombudsmän

I revisorernas uppdrag ingår att som externrevisorer granska den inre riksdagsförvaltningen och Riksdagens ombudsmän, JO. Denna revision inriktas i huvudsak på granskning av årsredovisningarna och hur den interna kontrollen fungerar. I detta arbete biträds revisorerna av auktoriserade revisorer.

Riksdagens förvaltningsstyrelse och Riksdagens ombudsmän överlämnar årsredovisningar för verksamhetsåret 1995/96 till Riksdagens revisorer senast den 1 mars 1997. Riksdagens revisorer kommer senast till den 1 april att reviderar årsredovisningarna och utfärda revisionsberättelser. Då denna årsredovisning skall vara inlämnad till riksdagen senast den 1 mars kan resultaten av granskningarna ej redovisas.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

3 Revisorernas relationer till omvärlden

Fel! Autotextposten är inte definierad.

3.1 Samarbetet med riksdagens utskott

Vid upprättandet av granskningsplaner fäster revisorerna särskild vikt vid förslag till granskningsärenden från riksdagens utskott. Riksdagens utskott arbetar med uppföljning och utvärdering inom respektive sektor. Riksdagens revisorer genomför revision av ett eller flera verksamhetsområden. Ofta görs granskningarna som temastudier, t.ex. Statens ägarroll, EU och förvaltningspolitik. Revisorerna har regelbundet kontakter med utskotten för information, erfarenhetsutbyte och diskussion om aktuell granskningsverksamhet inom utskottens fackområden.

Under verksamhetsåret har totalt sex utredare lånats ut till utskotten för att biträda utskotten i uppföljningsarbetet. Uppföljningen har avsett Dramatens årsredovisning (kulturutskottet), Lärarutbildning och läroplaner (utbildningsutskottet), Högskolans lokalförsörjning (utbildningsutskottet), Genteknikfrågor (jordbruksutskottet), Omställning och utveckling av energisystemet (näringsutskottet) samt Utbildningsdepartementets administration (konstitutionsutskottet).

Utöver uppföljningsverksamheten har också ett antal utredare från revisorernas kansli biträtt utskott i beredningen av budgetpropositionen och försvarspropositionen under hösten 1996.

3.2 Informationsverksamheten

För att informera om granskningsresultaten och kommande granskningar används bl.a. pressmeddelanden. Under hösten bjöd revisorerna in företrädare för riksdagsjournalisterna till ett informationsmöte om Riksdagens revisorers verksamhet och aktuella granskningsarbete. Speciellt intresse väckte frågan om externrevisionen av Regeringskansliet.

Revisorernas rapporter, förslag och skrivelser, broschyrer och övrigt informationsmaterial finns förutom hos revisorernas kansli även tillgängliga på riksdagens Informationscentrum och i riksdagens datanät i databasen "Riksdagens revisorer".

Revisorerna informerar riksdagens utskott om sin verksamhet i olika former, bl.a. genom möten där aktuella granskningsärenden diskuteras och föredragningar i utskotten. Med utgångspunkt i det kommande försvarspolitiska beslutet anordnade revisorerna tillsammans med riksdagens försvarsutskott ett seminarium på temat Ekonomiska konsekvensanalyser under våren 1996.

Genomslaget av informationen

Såväl dagspress som lokalpress och även radio och TV visar intresse för revisorernas granskningar. Under verksamhetsåret har bl.a. revisorernas granskningar av arbetsmarknadspolitiken – undanträngningseffekter och arbetsmarknadsutbildning – fått stor uppmärksamhet i medierna. Lokalpres-

sen har särskilt uppmärksammat granskningen av nedläggningen av häktet i Östersund, en granskning som utvidgades till att omfatta frågan om ekonomiska konsekvensanalyser inför omfattande förändringar av organisationer. En annan granskning som väckte stort lokalt intresse gällde rennäringen. Några andra granskningar som fått uppmärksamhet under verksamhetsåret är Jämställdheten i arbetslivet, Skuldsaneringslagen och Statens personalpolitik.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

3.3 Externa kontakter

Revisorernas relation till Riksrevisionsverket har fördjupats under de senaste åren, bl.a. genom regelbundna sammanträffanden mellan revisorerna och företrädare för Riksrevisionsverkets ledning, men också genom ett aktivt utbyte mellan anställda i de båda organisationerna.

Den internationella dimensionen i revisorernas arbete har förstärkts under senare tid bl.a. som en följd av EU-medlemskapet. Under verksamhetsåret har revisorerna bl.a. gjort studiebesök hos Europeiska revisionsrätten och EU-kommissionen. Revisorerna har också noterat ett stigande antal studiebesök i Sverige från länder som vill bygga ut och förstärka den statliga revisionsverksamheten.

Ett utbildnings- och utvecklingssamarbete med Riksrevisionsverket och företrädare för kommun- och landstingsrevisionerna har inletts under 1996 och skall utvecklas vidare under 1997.

4 Ekonomi och personal

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Budget (tkr)

Ramanslag för 1995/96	21 320
Överföringsbelopp från 1994/95	1 877
Totalt	23 197

Budgetutfall (tkr)

Av tillgängliga medel, 23 197 tkr, kommer 526 tkr (2 %) att överföras till budgetåret 1997. Överskottet förklaras av tjänstledigheter på grund av utlåning till utskott och kommittésekreteraruppdrag under hösten 1996 samt vissa förskjutningar i projektverksamheten under det gångna året. Dessa projektmedel överförs till 1997.

Riksdagens revisorers driftkostnader var under 1995/96 22,7 mkr. Dessa fördelas enligt nedan.

<i>Revisorer</i>	Revisorernas arvoden svarar för 7 % av budgetomslutningen (1 598 tkr).
<i>Projekt</i>	Projektkostnader, kostnader för konsultinsatser m.m. i granskningsärendena och revisionsstöd av auktoriserade revisorer i redovisningsrevisionen svarar för 14 % av budgetomslutningen (3 145 tkr).
<i>Resor</i>	Kostnader för revisionsresor och studieresor svarar för 2 % av budgetomslutningen (341 tkr).
<i>Personal</i>	Personalkostnader (löner, sociala avgifter och övriga personalomkostnader) svarar för 64 % av budgetomslutningen (14 508 tkr).
<i>Gemensamma kostnader</i>	Gemensamma kostnader, som omfattar hyra för kansliets lokaler, ADB-stöd, kontorsadministration m.m., svarar för 14 % av budgetomslutningen (3 077 tkr).

I årsredovisningens andra del, bokslut för 1995/96, återfinns resultatredovisning, resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys, noter samt särskilda uppgifter.

Personal

Revisorernas kansli har 22 tillsvidareanställda. Av dessa är 13 kvinnor och 9 män. Av kansliets 13 utredare/revisionsdirektörer är 6 kvinnor och 7 män. Av kansliets 5 assistenter är 4 kvinnor och 1 man. De 3 enhetscheferna är kvinnor. Kanslichefen är man.

Förutom de 22 tillsvidareanställda på kansliet har ca 10 personer varit projektanställda som utredare under året. Därutöver tar kansliet regelmässigt emot praktikanter.

Personalrekrytering

Under 1995/96 har fem utredare och en ny administrativ chef anställts. Tre utredare har avslutat sin anställning på revisorernas kansli under verksamhetsåret.

Jämställdhet

Riksdagens revisorer fastställde en jämställdhetsplan för Riksdagens revisorers kansli för 1995/96. En uppföljning av denna visar att några löneskillnader på grund av kön ej kan påvisas.

I planen föreskrevs också att jämställdhetsaspekter skulle beaktas vid utarbetandet av den årliga utbildnings- och personalutvecklingsplanen, att både kvinnor och män skulle uppmuntras att söka tjänster och att alternativa karriärvägar skulle uppmuntras. Ett led i detta för såväl kvinnliga som manliga arbetstagare är utskottstjänstgöring och sekreteraruppdrag i kommittéer och utredningar. Vid en uppföljning av jämställdhetsplanen kan konstateras att detta uppfyllts.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

5 Uppföljning och genomslag av revisorernas arbete

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Under verksamhetsåret 1995/96 har revisorerna beslutat om 12 förslag till riksdagen, 1 skrivelse till utskott i riksdagen, 2 skrivelser till regeringen, 13 granskningsrapporter och 22 förstudier. Antalet förstudier är betydligt större än under föregående verksamhetsår, 22 förstudier under 1995/96 att jämföra med ca 10 de närmast föregående åren. 16 av dessa 22 förstudier har resulterat i beslut om fortsatt granskning.

I princip gäller att Riksdagens revisorer når resultat när revisorernas förslag genomförs helt eller delvis. Det är emellertid ofta svårt att mäta resultatet av revisorernas verksamhet. Behandlingen och genomförandet av revisorernas förslag är ofta tidskrävande. Revisorernas förslag kan också sammanfalla med förslag som framförts i andra sammanhang, något som kan göra det svårt att urskilja vilken effekt revisorernas förslag haft.

Riksdagens revisorers förslag kan också avsätta resultat på andra sätt än genom mera substantiella förändringar. I skrivelser till riksdagen kan revisorerna redovisa uppgifter och förhållanden, beskriva problem eller aktualisera frågor som av olika skäl inte uppmärksammats på annat sätt. Revisionen kan också ha en preventiv effekt som är svår att mäta.

Ett annat sätt att mäta effekterna av revisorernas förslag är det genomslag förslagen fått i riksdagen. Detta är dock förknippat med vissa svårigheter. Om riksdagen avslår eller avstår från att behandla revisorernas förslag behöver detta inte innebära att förslaget saknar betydelse.

Regeringen kan i samband med att revisorerna för upp ett ärende på granskningsplanen tillsätta en utredning som berör ämnet. Regeringen och berörda myndigheter kan också under granskningens gång eller i samband med att granskningsrapporten publiceras börja vidta åtgärder i linje med revisorernas förslag. I sådana fall kan riksdagen finna det mindre motiverat att göra tillkännagivanden till regeringen. Revisorerna har vid sina uppföljningar funnit flera exempel på sådana fall. Att de organ som är föremål för granskning börjar vidta åtgärder redan under granskningsprocessen är erfarenheter som brukar framhållas även av andra revisionsmyndigheter såväl i Sverige som i andra länder. En kartläggning av riksdagsbehandlingen måste därför kompletteras med en beskrivning av åtgärder som vidtagits av regering och myndigheter i anslutning till revisorernas granskning.

Ytterligare ett mått på genomslaget av revisorernas verksamhet är den uppmärksamhet revisorernas förslag får i massmedierna. En massmedial debatt med anledning av revisorernas förslag kan ibland bidra till att driva på förändringar.

I revisorernas förvaltningsberättelse lämnas varje år en redogörelse för behandlingen i riksdagen under året av revisorernas förslag. Revisorerna följer också upp förslag som lämnats till riksdagen under de två åren dessförinnan. Dessa uppföljningar innehåller en redovisning för riksdagsbehandlingen och åtgärder vidtagna av regering och myndigheter.

Under denna treårsperiod har riksdagen i huvudsak ställt sig bakom fyra femtedelar av förslagen. Tillkännagivanden till regeringen har beslutats rörande tre fjärdedelar av skrivelserna. I några fall har riksdagen avslagit

revisorernas förslag med hänvisning till att utredningar tillsatts inom området eller att regeringen redan vidtagit åtgärder inom området.

Genomslaget av revisionen i massmedierna har förbättrats under senare år. Ett uttryck för detta är att antalet pressklipp som berör revisorerna ökat.

I avsikt att ytterligare öka genomslaget av verksamheten hos riksdag, regering och myndigheter kommer revisorerna under det kommande året att i sin granskningsverksamhet utöka dialogen med företrädare för de granskade verksamheterna i form av seminarier, utfrågningar m.m. Revisorerna har också ambitionen att ytterligare förbättra samverkan med utskotten för att stärka riksdagens kontrollmakt. En ökad satsning på uppföljning av tidigare granskningar är också viktig, enligt revisorernas mening, bl.a. för att få underlag för åtgärder som kan förbättra genomslaget av granskningsverksamheten.

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Resultatredovisning

Riksdagens revisorer har till uppgift att på riksdagens vägnar granska statlig verksamhet. Riksdagens revisorer skall verka för ett rationellt och effektivt resursutnyttjande. Revisorerna skall påtala otillfredsställande förhållanden, verka för god hushållning samt fästa uppmärksamheten på möjligheter att öka statens inkomster, att spara på statens utgifter och att effektivisera det statliga förvaltningsarbetet. Riksdagens revisorer har ett särskilt ansvar att visa på utfall och effekter av tidigare fattade riksdagsbeslut.

Redovisningsrevision

Riksdagens revisorer är externrevisor för Sveriges Riksbank, Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, den inre riksdagsförvaltningen och Riksdagens ombudsmän, JO.

Effektivitetsrevision

Revisorernas arbete inom effektivitetsrevision är av principiell och gränsöverskridande karaktär med tematisk inriktning. Under verksamhetsåret 1995/96 har granskningsarbetet koncentrerats till följande teman:

<i>Förvaltningspolitik</i>	<i>Den statliga revisionen</i>
<i>Miljö</i>	<i>Arbetsmarknad</i>
<i>Socialförsäkring</i>	<i>Rättsväsendet</i>
<i>Statens ägarroll</i>	<i>EU</i>

Under 1995/96 har revisorerna tillställt riksdagen tolv förslag. Under samma period har en skrivelse tillställts utskott och två skrivelser tillställts regeringen. Antalet förstudier, granskningsrapporter, förslag till riksdagen och skrivelser till regeringen under perioden 1991/92–1995/96 framgår av nedanstående sammanställning.

	1991/92	1992/93	1993/94	1994/95	1995/96	varav under 1996	S:a
Förslag till riksdagen	10	5	7	12	12	9	46
Skrivelse till utskott					1	1	1
Skrivelser till regeringen				2	2	2	4
Granskningsrapporter	13	5	11	10	13	8	52
Förstudier	8	16	10	13	22	15	69

En mer uttömmande beskrivning av utfallet av revisorernas verksamhet återfinns i förvaltningsberättelsen för 1995/96.

Resultaträkning

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Resultaträkning	1995/96	1996	1994/95
	<i>18 månader</i>	<i>12 månader</i>	<i>12 månader</i>
Verksamhetens intäkter			
Intäkter från anslag	22 671 600,10	15 825 618,94	11 656 115,74
Intäkter av avgifter och andra ersättn.	5 610,00	5 610,00	240,00
<i>Summa</i>	22 677 210,10	15 831 228,94	11 656 355,74
Verksamhetens kostnader			
Driftkostnader (not 1)	-22 668 507,01	-16 022 829,91	-11 850 467,74
Avskrivningar	-83 343,00	-47 562,00	-105 629,00
<i>Summa</i>	-22 751 850,01	-16 070 391,91	-11 956 096,74
Verksamhetsutfall	-74 639,91	-239 162,97	-299 741,00
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter (not 2)	225 445,00	69 371,00	89 483,00
Räntekostnader	-1 339,09	-662,03	0,00
<i>Saldo</i>	224 105,91	68 708,97	89 483,00
Årets kapitalförändring (not 3)	149 466,00	-170 454,00	-210 258,00

Balansräkning

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Balansräkning	1996-12-31 18 månader	1995-12-31 12 månader	1995-06-30 12 månader
Tillgångar			
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Kassa, postgiro och bank m.m.	3 000,00	3 000,00	1 000,00
Tillgodohavande hos rgk (not 4)	676 465,03	1 464 820,87	2 515 858,10
Fordringar hos andra myndigheter (not 5)	25 951,54	30 833,24	116 284,26
Övriga fordringar	0,00	1 184 012,00	10 955,00
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	<i>705 416,57</i>	<i>2 682 666,11</i>	<i>2 644 097,36</i>
Periodavgränsningsposter (not 6)	456 107,00	86 555,37	0,00
Avräkning med statsverket (not 7)	-525 830,19	-2 135 449,13	-1 877 430,29
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Materiella tillgångar</i>			
Övriga inventarier (not 8)	29 578,00	77 140,00	83 257,00
<i>Summa materiella tillgångar</i>	<i>29 578,00</i>	<i>77 140,00</i>	<i>83 257,00</i>
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	<i>29 578,00</i>	<i>77 140,00</i>	<i>83 257,00</i>
Summa tillgångar	665 271,38	710 912,35	849 924,07
Skulder			
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skuld till andra myndigheter (not 9)	113 113,94	311 718,35	224 157,02
Leverantörsskulder	62 087,44	42 274,00	297 257,05
Personalens källskatt	453 385,00	226 026,00	245 253,00
<i>Summa kortfristiga skulder</i>	<i>628 586,38</i>	<i>580 018,35</i>	<i>766 667,07</i>
Periodavgränsningsposter (not 11)	451 182,00	374 937,00	647 220,00
Summa skulder	1 079 768,38	954 955,35	1 413 887,07
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	-563 963,00	-563 963,00	-353 705,00
Årets kapitalförändring enligt resultaträkningen	149 466,00	319 920,00	-210 258,00
Summa myndighetskapital	-414 497,00	-244 043,00	-563 963,00
Summa skulder och myndighetskapital	665 271,38	710 912,35	849 924,07

Anslagsredovisning 1996-12-31 (18 månader) tkr	Tillgängliga medel	Utgifter	Kvarstående medel
---	-----------------------	----------	----------------------

Anslag 15 B 2 ramanslag**Riksdagens revisorer (not 11)**

Regleringsbrev 21 320

Ingående överföringsbelopp 1 877

Totalt	23 197	22 672	526
---------------	--------	--------	-----

Finansieringsanalys (tkr)	1995/96 18 månader		1996 12 månader		1994/95 12 månader	
Drift						
Kostnader exkl. avskrivningar		-22 670		-16 023		-11 850
Finansiering genom avgifter och bidrag						
Intäkter av avgifter och ersättningar	6		6		0	
Intäkter av bidrag						
Övriga intäkter	225		69		89	
Summa	231	231	75	75	88	89
Saldo		-22 439		-15 949		-11 761
Finansiering från statsbudgeten						
Anslagsmedel som erhållits för drift	22 642	22 642	15 826	15 826	11 612	11 612
Överskott av medel i driften		203		-123		-149
Ökning (-) av kortfr. fordringar	-355		819		-27	
Minskning (-) av kortfr. skulder	-334		125		441	
Summa	-689	-689	944	944	414	414
Kassaflöde från drift		-486		821		265
Investeringsverksamhet						
Investeringar i materiella tillgångar	-30	-30			-44	-44
Summa investeringsutgifter	-30	-30			-44	-44
Finansiering av investeringar						
Tillförda driftmedel	30	30			44	44
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		30				44
Kassaflöde från investeringsverksamheten						0
Förändring av likvida medel		-486		821		265
Specifikation av Förändring av likvida medel						
Likvida medel vid årets början		639		-668		374
Ökning av kassa och postgiro	2				0	
Ökning av tillgodohavande hos RGK	-1 839		-788		1 500	
Ökning av skuld till statsverket	1 352		1 610		-1 235	
Summa förändring av likvida medel		-486		821		265
Likvida medel vid årets slut		154		154		639

Noter

Noter (tkr)

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen om myndigheters årsredovisning och anslagsframställning (1993:134) respektive 3–9 §§ förordningen om myndigheters årsredovisning m.m. (1996:882).

Redovisningen följer god redovisningssed såsom den kommer till uttryck i RRV:s rekommendationer till 2 § bokföringsförordningen.

Med anläggningstillgångar menas en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Tillgångens värde ska uppgå till 10 000 kr och ha en ekonomisk livslängd på minst 3 år. Planenlig avskrivning tillämpas och tillgångarnas ekonomiska livslängd är normalt:

3 år för datorer

5 år för kontorsmaskiner och övriga inventarier

Not 1 Driftkostnader

Kostnader för personal	16 696
Kostnader för lokaler	1 709
Övriga driftkostnader	4 264
Summa	22 669

Not 2 Finansiella intäkter

Avser ränta på räntekonto RGK	225
-------------------------------	-----

Not 3 Årets kapitalförändring

Kapitalförändring visar skillnaden mellan poster som anslagsavräknats, men inte redovisats som intäkt/kostnad och poster som endast redovisas som intäkt/kostnad, men inte anslagsavräknats. Specifikation av årets kapitalförändring

Anslagsfinansierade anläggningstillgångar	30
Avskrivningar	-83
Upplupen ränta	7
Förändring av semesterlöneskuld	195
Summa	149

Not 4 Tillgodohavande hos RGK

Beviljad kreditlimit på räntekonto	1 492
Saldot består av följande poster:	
Anslagssparande	526
Övrigt	150
Summa:	676
En månads likviditetsbehov motsvarar ca:	1 400

Not 5 Fordringar andra myndigheter

Avser momsfordran	26
-------------------	----

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Not 6	Periodavgränsningsposter		
	Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader		
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
	Avser: förutbetald datorhyra		449
	upplupen ränta		7
			<hr/> 456
Not 7	Avräkning statsverket		
	<i>Ingående balans</i>		-1 877
	<i>Avräknat mot statsbudgeten</i>		
	Anslag		22 672
	<i>Avräknat mot statsverkets checkräkning</i>		
	Anslagsmedel som tillförts räntekontot		-21 320
	Utbetalningar till statsverkets checkräkning		<hr/> -21 320
	<i>Utgående balans</i>		-526
Not 8	Anläggningstillgångar		
	Anskaffningsvärde vid årets ingång		323
	Årets anskaffningar		30
	Ackumulerade avskrivningar vid årets ingång		-240
	Årets avskrivning		-83
	Restvärde		<hr/> 29
Not 9	Skuld andra myndigheter		
	Avser skuld avseende LKP och skatter		113
Not 10	Periodavgränsningsposter		
	Avser upplupna löner och semesterlöner		451
Not 11	Anslag 15 B 2, Riksdagens revisorer		
	Beviljad anslagskredit		746
Not 12	Revisorernas uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag		
	Per Olof Håkansson	Riksdagens förvaltningsstyrelse V&S Vin & Sprit AB Haninge Holding AB, ordf. AB Östersjöterminalen, ordf. SABO AB, ordf. Sveriges Byggnadsingenjörers Riksförbunds service AB, ordf. AB Trelleborgshem	
	Anders G Högmark	Länsstyrelsens styrelse i Kronobergs län Växjö Flygplats AB	
	Lars Bäckström	Riksskatteverket	

Bengt Silfverstrand	Systembolaget AB Lunds Universitet Försäkrings AB Storebrand Miljöstrategiska Forskningsstiftelsen (MISTRA)
Anita Jönsson	Telia AB
Bengt Kronblad	Försäkringsaktiebolaget AB Skandia
Marit Gennser	Riksförsäkringsverkets styrelse Nordbankens lokalstyrelse, Malmö
Marianne Carlström	Göteborgs Auktionsverk AB, ordf. AB för Pantbelåning, ordf. Familjebostäder i Göteborg AB Göteborgs allmänna försäkringskassa
Birgitta Hambræus	–
Sverre Palm	–
Karl-Gösta Svenson	–
Bengt Harding Olson	Riksrevisionsverkets råd
Hans Stenberg	Sundsvalls Trafik AB STAB, ordf. Sundsvalls Trafikuthyrning AB STAB, ordf AB Matfors Omnibussar, ordf. Bohmnas Busstrafik AB, ordf. Skogsvårdsstyrelsen Västernorrlands- Jämtlands län
Leif Marklund	Skogsvårdsstyrelsen, Norrbotten
Ingvar Eriksson	–
Barbro Andersson	ALMI Företagspartner Uppsala AB Sparbanksstiftelsen Upland AB Sparbanken i Östhammar Länsstyrelsens styrelse, Uppsala län Polisstyrelsen i Uppsala län, ordf. Nämnden för frågor om kontroll av kärnämne, Statens Kärnkraftsinspektion
Christina Pettersson	Waxholms Ångfartygs AB Skogsvårdsstyrelsen, Stockholms och Uppsala län
Stig Grauers	–
Monica Widnemark	Sparbanken, Lessebo/Uppvidinge Boverkets samlingslokalsdelegation, ordf.
Lennart Brunander	–
Kristina Nordström	Försäkringskassan i Stockholms län, ordf.
Ulf Kristersson	–

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Siw Persson	Naturvårdsverket
	Statens Bostadskreditnämnd
Ronny Korsberg	Familjerådgivarna i Småland AB

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**

**Not 13 Ersättningar (exkl. arbetsgivaravgift) under verksamhetsåret
1995/96**

Revisorer

Georg Andersson	14 800	(95-07-95-11)
Per Olof Håkansson	74 675	(95-11-96-12)
Anders G Högmark	84 150	
Lars Bäckström	78 750	
Bengt Silfverstrand	57 600	
Anita Jönsson	62 550	
Bengt Kronblad	63 750	
Margit Gennser	55 950	
Marianne Carlström	75 450	
Birgitta Hambraeus	54 900	
Sverre Palm	48 900	
Karl-Gösta Svenson	53 850	
Bengt Harding Olson	63 450	
Hans Stenberg	25 510	(95-10-)
Leif Marklund	25 050	
Ingvar Eriksson	26 550	
Barbro Andersson	21 995	(95-10-)
Christina Pettersson	27 900	
Stig Grauers	32 850	
Monica Widnemark	28 050	
Lennart Brunander	29 100	
Kristina Nordström	12 167	(96-04-)
Ulf Kristersson	26 850	
Siw Persson	22 950	
Ronny Korsberg	42 950	
Maud Björnemalm	23 850	(95-07-96-03)
Sonia Karlsson	2.800	(95-07-96-02)
Göran Magnusson	3 250	(95-07-96-02)

Kanslichef

Åke Dahlberg	788 975
--------------	---------

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Avser (tkr)	1995/96	1994/95	1993/94
<i>Låneram hos RGK</i>	<i>18 mån</i>	<i>12 mån</i>	<i>12 mån</i>
<hr/>			
<i>Kontokredit hos RGK</i>			
- beviljad	1 492	1 190	1 160
- utnyttjad			
<hr/>			
<i>Räntekonto hos RGK</i>			
- räntekostnader			
- ränteintäkter	225	89	108
<hr/>			
<i>Avgiftsintäkter</i>			
- budget i regleringsbrev			
- utfall intäkter	6		13
<hr/>			
<i>Anslagskredit, anslag 15 B 2</i>			
- beviljad	746	600	580
- utnyttjad			
<hr/>			
<i>Antal årsarbetskrafter</i>	24	23	21
<hr/>			
<i>Driftkostnad per årsarbetskraft*)</i>	944	515	542
<hr/>			
<i>Årets kapitalförändring</i>	149	- 210	- 446
<hr/>			
<i>Balanserad kapitalförändring</i>	- 415	- 564	92

*) Inkl. inköpta konsulttjänster, som varierar mellan åren och därför medför att driftkostnaden per årsarbetskraft blir svårtolkad mellan närliggande år.

Driftkostnad för 2/3 av verksamhetsåret 1995/96 = 632 tkr.

Revisionsavdelningen
Ronald Sandstedt

Dnr 97-0428-REV

GRANSKNINGSRAPPORT

1997-02-10

Riksdagens revisorer

Granskning av Riksdagens revisorers årsredovisning
för budgetåret 1995/96.

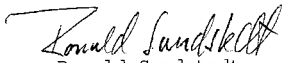

Revisionsavdelningen (REV) vid Sveriges riksbank har genomfört löpande och slutlig granskning av Riksdagens revisorers räkenskaper och årsredovisning för budgetåret 1995/96. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Den löpande granskningen har omfattat rutinerna för redovisning och kostnadskontroll, rutinerna för löner och utbetalning av rese- och traktamentsersättningar samt anskaffning av varor och tjänster.

REV:s bedömning är att redovisningen är rättvisande och upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Årsbokslutet har upprättats enligt förordningen 1979:1212; Ändr. 1991:1026 med föreskrifter om statliga myndigheters bokföring.

Ronald Sandstedt

Revisionsberättelse för Riksdagens revisorer

Vi har granskat årsredovisningen för verksamhetsåret 1995-07-01–1996-12-31. Granskningen har utförts enligt god revisions sed.

Vid vår granskning har vi biträtt av Riksbankens revisionsavdelning.

Årsredovisningen har upprättats enligt förordningen om myndigheters årsredovisning och anslagsframställning (1993:134) respektive 3–9 §§ förordningen om myndigheters årsredovisning m.m. (1996:882).

Årsredovisningen med bokslut per 1996-12-31 är enligt vår uppfattning rättvisande.

Stockholm den 26 februari 1997

KPMG Bohlins AB

Roland Nilsson

Fel! Autotextposten är inte definierad.

1991/92

Effektiviteten i förvaltningen av svenskt utvecklingsbistånd
Förs. 1991/92:11, 1991/92:UU11, rskr. 1991/92:71, 72
Rapport 1990/91:6
VB 1991/92

Näringspolitiken – utredningar och näringspolitiska program
Förs. 1991/92:12, 1991/92:NU14, rskr. 1991/92:94
Rapport 1990/91:3, 8
VB 1991/92

Militära och civila helikoptrar för sjuktransporter
Förs. 1991/92:14, 1991/92:FöU12, rskr. 1991/92:337
Rapport 1991/92:3
VB 1991/92

Konsumentprisindex
Förs. 1991/92:16, 1991/92:FiU19, rskr. 1991/92:255
Rapport 1991/92:5
VB 1991/92

Granskningen av de statliga affärsverkskoncernerna
Förs. 1991/92:17, 1991/92:TU22, rskr. 1991/92:334
VB 1991/92

Samordnad investeringsplanering för transporter
Förs. 1991/92:18, 1991/92:TU22, rskr. 1991/92:333
Rapport 1991/92:7
VB 1991/92

Riksdagen och normgivningsprocessen
Förs. 1991/92:19, 1992/93:KU1, rskr. 1992/93:7
Rapport 1991/92:6
VB 1991/92

Den nya budgetprocessen
Förs. 1991/92:20, 1992/93:FiU4, rskr. 1992/93:30
Rapport 1991/92:2
VB 1991/92

Familjehemsvård för barn och ungdom
Förs. 1991/92:21, 1992/93:SoU4, rskr. 1992/93:17
Rapport 1991/92:4
VB 1991/92

Det militära försvarets kostnader för resor
Förs. 1991/92:22, 1992/93:FöU9, rskr. 1992/93:334
Rapport 1991/92:11
VB 1991/92

1992/93

Invandrapolitikens inriktning och resultat
Förs. 1992/93:RR2, 1992/93:SfU7, rskr. 1992/93:262
Rapport 1991/92:12
VB 1992/93

Omstruktureringen i statsförvaltningen
Förs. 1992/93:RR3, 1992/93:FiU17, rskr. 1992/93:268
Rapport 1991/92:13
VB 1992/93

Gymnasieskolan – Resurser, resultat och utveckling
Förs. 1992/93:RR4, 1992/93:UbU21, rskr. 1992/93:275
Rapport 1991/92:10
VB 1992/93

Statens stöd till Saab-Scantias bilfabrik i Malmö
Förs. 1992/93:RR7, 1993/94:KU30
Rapport 1992/93:2
VB 1992/93

Polisen i samhällets tjänst
Förs. 1993/94:RR2, 1993/94:JuU8, rskr. 1993/94:69
Rapport 1992/93:1
VB 1992/93

1993/94

Nedläggning och flyttning av förband
Förs. 1993/94:RR3, 1993/94:FöU9, rskr. 1993/94:296
Rapport 1992/93:5
VB 1993/94

Den svenska rymdverksamheten
Förs. 1993/94:RR4, 1993/94:NU15, rskr. 1993/94: 223
Rapport 1992/93:4
VB 1993/94

Disciplinärenden inom hälso- och sjukvården
Förs. 1993/94:RR7, 1993/94:SoU26, rskr. 1993/94:411
Rapport 1993/94:4
VB 1993/94

Tillsyn av djurskydd

Förs. 1993/94:RR8, 1993/94:JoU1, rskr. 1994/95:33

Rapport 1993/94:5

VB 1993/94

Arbetsmarknadspolitiken

Förs. 1993/94:RR9, 1993/94:AU25, rskr. 1993/94:331

Rapport 1993/94:1

VB 1993/94

Särskilda boendeformer för äldre

Förs. 1993/94:RR10, 1993/94:SoU5, rskr. 1994/95:21

Rapport 1993/94:3

VB 1993/94

Tillsyn av skolan

Förs. 1993/94:RR11, 1994/95:UbU1, rskr. 1994/95:47

Rapport 1993/94:7

VB 1993/94

1994/95

Kontroll av livsmedel

Förs. 1994/95:RR:8, 1994/95:LU20, rskr. 1994/95:269

Rapport 1993/94:9

VB 1994/95

Tillsyn av spårbunden trafik

Förs. 1994/95:RR:7, 1994/95:TU3, rskr. 1994/95:84

Rapport 1993/94:8

VB 1994/95

Insatser mot den ekonomiska brottsligheten

Förs. 1994/95:RR4, 1994/95:JuU8, rskr. 1994/95:144

Rapport 1993/94:6

VB 1994/95

Privatiseringen av Celsius Industrier AB

Förs. 1994/95:RR3, 1994/95:NU2, rskr. 1994/95:54

Rapport 1993/94:11

VB 1994/95

Regionala utvecklingsinsatser

Förs. 1994/95:RR2, 1994/95:AU13, rskr. 1994/95:425

Rapport 1993/94:12

VB 1994/95

Tillsyn – innebörd och tillämpning

Förs. 1994/95:RR9, 1994/95:KU27, rskr. 1994/95:193

VB 1994/95

Kontroll av socialförsäkringen

Förs. 1994/95:RR10, 1994/95:SfU20, rskr. 1994/95:436, 437
Rapport 1994/95:1
VB 1994/95

Skyddsrummsbyggandet

Förs. 1994/95:RR11, 1995/96:FöU01, rskr. 1995/96:45, 46
Rapport 1994/95:2
VB 1994/95

Utlänningsnämndens roll i invandrings- och flyktingpolitiken

Förs. 1994/95:RR12, 1995/96:SfU1, rskr. 1995/96:36 och 37
Rapport 1994/95:6
VB 1994/95

Den svenska kriminalvården

Förs. 1994/95:RR13, 1995/96:JuU2, rskr. 1995/96:18
Rapport 1994/95:3
VB 1994/95

Information och resultatstyrning

Förs. 1994/95:RR14, 1995/96:FiU, rskr. 1995/96:190
VB 1994/95

Inlandsbanan

Förs. 1995/96:RR4, 1995/96:TU4, rskr. 1995/96:38 och 39
Rapport 1994/95:5
VB 1994/95

Den statliga personalpolitiken

Förs. 1995/96:RR7, 1995/96:AU10, rskr. 1995/96:221
Rapport 1994/95:12
ÅR 1995/96

Skrivelser till regeringen 1994/95

Radiotjänst i Kiruna AB

Skrivelse till regeringen den 8 juni 1995
Rapport 1994/95:7
VB 1994/95

Täktverksamheten

Skrivelse till regeringen den 7 juni 1995
Rapport 1994/95:4
VB 1994/95

1995/96

Riksbankens valutareserv

Förs. 1995/96:RR2, 1995/96:FiU12, rskr. 1995/96:246
Rapport 1994/95:8
ÅR 1995/96.

Samordnad länsförvaltning

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**

Bilaga 1

Förs. 1995/96:RR3, 1995/96:BoU5, rskr. 1995/96:155
Rapport 1994/95:9
ÅR 1995/96.

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**
Bilaga 1

Insatser för att främja jämställdheten i arbetslivet
Förs. 1995/96:RR8, 1995/96:AU, rskr. 1995/96:222
Rapport 1995/96:1
ÅR 1995/96

Tillämpningen av skuldsaneringslagen
Förs. 1995/96:RR9
Rapport 1995/96:3
ÅR 1995/96

Uppföljning av post- och telepolitiska mål
Förs. 1995/96:RR10, 1996/97:TU3, rskr. 1996/97:35
Rapport 1995/96:5
ÅR 1995/96

Myndigheternas lokalförsörjning
Förs. 1995/96:RR11
Rapport 1995/96:4
ÅR 1995/96

Sveriges deltagande i internationella mellanstatliga organisationer
Förs. 1995/96:RR12
ÅR 1995/96

Statligt engagemang i regionala investmentbolag
Förs. 1996/97:RR2
Rapport 1995/96:9
ÅR 1995/96

Arbetsmarknadsutbildning
Förs. 1996/97:RR3, 1996/97:AU, rskr. 1996/97:147
Rapport 1995/96:10
ÅR 1995/96

Stödet till rennäringen
Förs. 1996/97:RR4
Rapport 1995/96:8
ÅR 1995/96

Ekonomiska konsekvensanalyser
Förs. 1996/97:RR7
Rapport 1995/96:6
ÅR 1995/96

Skrivelse till utskott 1995/96

Besparingsåtgärder på socialförsäkringsområdet
Skrivelse till riksdagens socialförsäkringsutskott den 31 oktober 1996
ÅR 1995/96

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**

Bilaga 1

Skrivelser till regeringen 1995/96

Det statliga stödet till studieförbund och idrott
Skrivelse till regeringen den 8 maj 1996
Rapport 1995/96:2
ÅR 1995/96

Auktorisation för vem?

Skrivelse till regeringen den 5 juni 1996
ÅR 1995/96

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**

Bilaga 1

Sakregister till granskningsärenden under riksdagsåren 1985/86–1995/96

Fel! Autotextposten är inte definierad.
Sakregister

Registret upptar de ärenden som revisorerna slutbehandlat under åren 1985/86 t.o.m. verksamhetsåret 1995/96. Det omfattar också ärenden i vilka granskningsarbete under motsvarande period påbörjats.

Tidigare års verksamhetsberättelser finns för varje år intagna i riksdagstrycket bland förslag och redogörelser saml. C 2.

I registret hänvisas till verksamhetsberättelse/årsredovisning

ADA, Apoteksbolagets utförsäljning av	95/96
ADB inom statsförvaltningen	88/89
ADB och integritet	91/92, 92/93
Administrationskostnaderna för u-hjälpen	87/88, 89/90
Affärsverken	
Affärsverkskoncernerna	91/92
Postverket	89/90, 90/91
SJ	90/91
Televerket	90/91, 91/92
Aktiebolaget Tipstjänst	88/89, 89/90
Allmänna reklamationsnämndens verksamhet	85/86
AMS-bidrag till flyttningskostnader	87/88
AmuGruppen AB	95/96
Analys och användning av resultat i regeringskansliet	95/96
Apoteksbolaget	91/92
Apoteksbolaget, utförsäljning av ADA	95/96
Arbetsgivaravgifter	87/88, 88/89
Arbetsmarknadspolitiken	93/94, 94/95
Arbetsmarknaden, undanträngningseffekter	95/96
Arbetsmarknadsutbildning	94/95, 95/96
Arbetskadeförsäkringen	89/90
Arvsbeskattningsorganisation av	91/92
Auktorisation	95/96
Avgiftsfinansierad statlig verksamhet	88/89
Avgiftssystem, Luftfartsverkets	86/87
Barnomsorgen, effektiviteten i	93/94
Besparingsåtgärder	
inom skogsvårdsorganisationen	88/89
på socialförsäkringsområdet	95/96
Biblioteksväsen, DFI	86/87

Bidragsförskott	85/86
Bisysslor, statsanställdas	89/90
Boendeformer för äldre	93/94, 94/95
Bostadsförbättringsprogram, 1983 års	89/90
Bostadsstyrelsens ADB-resurser	88/89
Bostadsrättsföreningars ekonomiska planer	95/96
Boverkets omlokalisering	90/91, 91/92
Budgetprocessen, den nya	91/92, 92/93
Budgetprocessen, riksdagens roll i	89/90
Byggforskningsrådet	89/90
Byggnadsstyrelsens egenregiverksamhet	87/88
Byggnadsstyrelsens hyressättning	89/90, 90/91
Byråkrati i statsförvaltningen	90/91
Celsius Industrier AB	93/94, 94/95, 95/96
Civila statliga myndigheters lokalanskaffning	87/88
Databehandling	
ADB och integritet	91/92, 92/93
Bostadsstyrelsens ADB-resurser	88/89
Datainspektionen	91/92
Delegationen för vetenskaplig och teknisk informationsförsörjning (DFI)	86/87
Delgivning	87/88, 88/89
Depositionsverksamhet, Statens konstmuseers	85/86
Djurskydd	93/94, 94/95
Domarbanan, avhopp från	86/87
Domstolarnas delgivning	87/88, 88/89
Domstolsväsendet, personalplanering inom	86/87
Domänmark, skyddsvärd	95/96
Ekonomisk brottslighet	93/94, 94/95, 95/96
Ekonomiska konsekvensanalyser	95/96
Ekonomiska planer, bostadsrättsföreningars	95/96
EU-kartläggning	95/96
EU-medlemskapet, regionalpolitiskt stöd	95/96
Exekutionsväsendet	
Kronofogdemyndigheterna:	
a) personalresurser	86/87
b) ADB-stödet	91/92
Experimentbyggande, stöd till	89/90
Familjehemsvård	91/92, 92/93
Fartygsbränsle, skatt på	85/86
FFV Allmateriel AB	87/88, 88/89
Fiskerinäringen, stöd till	88/89

Fel! Autotextposten är inte definierad.
Sakregister

Fiskeri- och fiskberedningslån	88/89
Flygplatser, huvudmannaskap och kostnadsansvar	86/87
Flyktingförläggningar, kostnader vid	87/88
Flyktinginvandringen till Sverige	86/87, 87/88
Flyttningsbidrag, starthjälp	87/88
Frivårdskostnaderna inom kriminalvården	85/86
Förband, nedläggning och flyttning	93/94, 94/95
Förpassningsresor	91/92
Försumningen, uppföljning och kontroll av miljöarbetet	95/96
Försvaret, ekonomistyrning på lokal nivå	92/93
Försvarets kostnader för resor	91/92, 92/93
Försvarsväsen	
Militära och civila helikoptrar för sjuktransporter	91/92
Nedläggning och flyttning av förband	93/94, 94/95
Upphandling av byggtreprenader	87/88
Upphandling, målflygverksamheten m.m.	86/87
Förändringsprocesser och omorganisationer i statsförvaltningen	92/93, 94/95
Glesbygdssöd, utvärdering av	88/89, 89/90
Gotland, koncessionsavtalet om linjesjötrafik	89/90, 90/91
Granskning av statliga bolag, AB Tipstjänst	88/89, 89/90
Gymnasieskolan–resurser, resultat, utveckling	92/93, 94/95
Handläggningstider	
Patent- och registreringsverkets bolagsavdelning	89/90
Skattemål	88/89
Hornborgasjön, restaurering av	88/89
Hydrologisk information	86/87
Hyressättning för statliga civila lokaler	89/90, 90/91
Hälso- och sjukvård	90/91, 91/92
Hälso- och sjukvård, disciplinärenden	93/94, 94/95
Högskoleutbildningar, kostnaderna för	87/88, 88/89
Industricentra i Skellefteå, Stiftelsen	85/86
Information	
DFI	86/87
Lagar och andra författningar	87/88
Styrningsperspektiv	94/95, 95/96
Inkomst- och förmögenhetsskatterna, statistik över	87/88, 88/89
Inlandsbanan	94/95, 95/96
Inresekontroll	86/87
Internationella mellanstatliga organisationer	94/95, 95/96
Internationellt utvecklingsarbete	
administration och uppföljning	87/88, 89/90
effektiviteten i förvaltningen	91/92

Fel! Autotextposten är inte definierad.
Sakregister

Invandrapolitikens inriktning och resultat	92/93, 94/95
Invandrarverk, Statens	
Flyktinginvandringen	86/87
Invandrapolitiken	92/93
Kostnader vid flyktingförläggningar	87/88
Inventarieredovisning, statliga myndigheters	87/88, 88/89
Investeringsplanering för transporter	91/92
Investmentbolag, regionala	95/96
Jämställdhet	94/95, 95/96
Kommittéväsendet	94/95, 95/96
Kommunal barnomsorg, statsbidrag	87/88
Kommunikationsdepartementet, mål- och resultatstyrning	95/96
Konsekvensanalyser, ekonomiska	95/96
Konsumentprisindex	91/92
Kontrollen av mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter (se även Skatter och avgifter)	86/87
Kriminalvården	94/95, 95/96
Kriminalvården, frivårdskostnaderna inom	85/86
Kronofogdemyndigheterna	
ADB-stödet	91/92
Myndigheternas personalresurser	86/87
Kulturadministration	92/93
Landskrona Finans AB	85/86
Lantmäteriverksamhet, organisation	88/89
Livsmedel	93/94, 94/95, 95/96
Lokaler	
Anskaffning, för civila statliga myndigheter	87/88
Användning vid myndigheter	85/86, 86/87
Försörjning, myndigheternas	95/96
Luftfart	86/87
Luftfartsverket och dess avgiftssystem	86/87
Läkemedel, rätt till fria	85/86
Läkemedelskontrollen inom sjukförsäkringen	85/86
Länsbostadsnämndernas verksamhet	87/88
Länsförvaltning, samordnad	94/95, 95/96
Medborgarskap, rutiner vid ansökan om svenskt	85/86, 86/87
Mervärdesskatten	
kontrollen av	86/87
statistiken över	88/89, 89/90
vid import	85/86
Militära och civila helikoptrar för sjuktransporter	91/92

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**
Sakregister

Miljöarbetet, förurningen – uppföljning och kontroll	95/96
Mineralprospektering, statliga insatser	88/89
Museer	92/93
Museidokumentation	89/90, 90/91
Myndigheternas lokalförsörjning	95/96
Myndighetssamarbete	88/89
Mål- och resultatstyrning, kommunikationsdepartementet	95/96
Normgivningsprocessen	91/92, 92/93
Nämnden för statens gruvegendom, prospekteringsverksamheten	88/89
Näringspolitiken	91/92
Omlokalisering, Boverket	90/91, 91/92
Patent- och registreringsverkets bolagsavdelning, handläggningstider	89/90
Personalpolitik, statlig	94/95, 95/96
Persontransportstödet, gränsområdeseffekter av	88/89
Plan- och bostadsverkets ADB-resurser	88/89
Polisen	92/93, 93/94
Polismyndighets medverkan vid förpassningsresor	91/92
Postverkskoncernens verksamhet	89/90, 90/91
Post- och telepolitiska mål, uppföljning	95/96
Premieobligationslån, Riksgäldskontorets provisionskostnader	87/88
Privatisering, Celsius Industrier AB	93/94, 94/95, 95/96
Psykiskt sjuka, statens ansvar	91/92
Radiotjänst i Kiruna AB	94/95, 95/96
Regeringskansliet, analys och användning av resultat	95/96
Regional projektverksamhet	86/87
Regionala utvecklingsinsatser	93/94, 94/95, 95/96
investmentbolag	95/96
Regionalpolitiskt stöd efter EU-medlemskapet	95/96
Registrering och dokumentation av de statliga museernas samlingar	89/90, 90/91
Reklamskatten	86/87
Rennäringen, stöd till	94/95, 95/96
Restaurering av Hornborgasjön	88/89
Revisionskontoren och verkscheferna	85/86
Riksbankens planerings- och budgetsysteem	86/87
Riksbankens valutareserv	94/95, 95/96

Fel! Autotextposten är inte definierad.
Sakregister

Riksdagens förvaltningskontors befogenheter mot Riksgäldskontoret	87/88
Riksdagens normgivningsbemyndiganden	91/92, 92/93
Riksdagens roll i budgetprocessen	89/90
Riksgäldskontoret, riksdagens förvaltningskontors befogenheter	87/88
Riksgäldskontorets provisionskostnader för premielån	87/88
ROT-program	89/90
Rymdverksamheten	93/94, 94/95
Saab-Scania AB	92/93, 93/94, 94/95
Samarbete på skatteområdet	88/89
SGU	88/89
SIDA	91/92
SJ-koncernens verksamhet	90/91
Sjukvårdsresurser	90/91, 91/92
Skattebrott, bekämpningen av	88/89
Skatter och avgifter	
Arvsbeskattningen	91/92
Kontrollen av mervärdesskatt	86/87
Mervärdesskatt vid import	85/86
Reklamskatten	86/87
Samarbete på skatteområdet	88/89
Statistiken över:	
inkomst- och förmögenhetsskatterna	87/88, 88/89
mervärdesskatten	88/89, 89/90
socialavgifterna	88/89
Statliga bolags förlustavdrag	87/88
Skjutvapen, handläggning av tillstånd	86/87
Skogsvårdsorganisationen, personalresurserna	88/89
Skolan, tillsyn av	93/94, 94/95
Skoldatorn Compis	85/86
Skuldsaneringslagen, tillämpningen av	95/96
Skyddsrummbyggnad	94/95, 95/96
Skyddsvärd domänmark	95/96
SMHI:s hydrologiska observationsstationer	86/87
Social hemhjälp, statsbidrag för kommunernas kostnader	87/88
Sociala mål för turism	90/91
Socialavgifter	
nedsättning av företagens	88/89
statistik över	88/89
Socialförsäkring, kontroll av	94/95, 95/96
Socialförsäkringsområdet, besparingsåtgärder	95/96
Socialstyrelsens nya organisation	87/88, 88/89

Fel! Autotextposten är inte definierad.

Sakregister

Spri	86/87, 91/92
Spårbunden trafik	93/94, 94/95, 95/96
Starta eget-bidraget	95/96
Statens järnvägar	90/91
Statens järnvägar, trafikantservice	86/87
Statens konstmuseers depositionsverksamhet	85/861
Statens stöd till	
fiskerinäringen	88/89
Saab-Scania AB	92/93, 93/94, 94/95
Waplans Mekaniska Verkstads AB	85/86
Statens utgifter för bidragsförskott	85/86
Statens ägarroll	95/96
Statistiken över	
inkomst- och förmögenhetsskatterna	87/88, 88/89
mervärdesskatten	88/89, 89/90
socialavgifterna	88/89
Statliga bolags rätt till förlustavdrag vid	
beskattningen	87/88
Statliga företag, konsultkostnader vid utförsäljning	92/93
Statliga insatser för	
jämförelse	94/95, 95/96
prospektering	88/89
Statliga museer, registrering och dokumentation	
av samlingarna	89/90, 90/91
Statliga myndigheters uppdragsverksamhet	88/89
Statliga myndigheters överskottsmateriel	87/88, 88/89
Statligt engagemang i regionala investmentbolag	95/96
Statsanställdas bisysslor	89/90
Statsbidrag till	
kommunal barnomsorg	87/88
kommunernas kostnader för social hemhjälp	87/88
vård av missbrukare	88/89
Statsbudgetens utfall, analys	86/87
Statsförvaltningen, att ändra	92/93, 94/95
Styrelsen för teknisk utveckling	85/86
Stämningar, delgivning av	87/88
Stödet till	
Experimentbyggande	89/90
Rennäringen	94/95, 95/96
Studieförbund och idrott	94/95, 95/96
Svenskt medborgarskap	86/87
Sveriges deltagande i internationella mellanstatliga	
organisationer	94/95, 95/96
Sveriges geologiska undersökning	88/89
Säkerheten till sjöss	86/87

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**
Sakregister

Teater	93/94
Televerket	90/91, 91/92
Tillsyn	
djurskydd	93/94, 94/95
livsmedel	93/94, 94/95, 95/96
skolan	93/94, 94/95
spårbunden trafik	93/94, 94/95, 95/96
Tillsyn – innebörd och tillämpning	94/95, 95/96
Tillämpningen av skuldsaneringslagen	95/96
Tipstjänst	88/89, 89/90
Trafiksäkerhet	92/93
Transporter, investeringsplanering för	91/92
Tullförärrningsavgifter	87/88
Tullverket	95/96
Tullverket och Kustbevakningen, samarbete	92/93
Tullverkets kontroll av utrikestrafiken	87/88
Turistrådet	90/91
Täktverksamheten	94/95, 95/96
U-landsinsatserna	
administration och uppföljning	87/88, 89/90
effektiviteten i förvaltningen	91/92
Undanträngningseffekter på arbetsmarknaden	95/96
Uppbördsstatistik (se Skatter och avgifter)	
Uppföljnings- och utvärderingsverksamheten inom budgetprocessen	91/92, 92/93
Upphandling av målflygverksamhet och ombyggnad av helikoptrar	86/87
Utbildning	
Gymnasieskolan	92/93, 94/95
Högskoleutbildningar, kostnaderna för	87/88, 88/89
Utlokalisering av Boverket	90/91, 91/92
Utlänningsnämnden	94/95, 95/96
Utrikesförvaltningen	95/96
Utvecklingsfonden i Stockholms län, visst finansieringsärende	88/89
Utvecklingsfonder, regionala	92/93
Utvecklingsinsatser, regionala	93/94, 94/95, 95/96
Vapenlicens	86/87
Vapenregister	86/87
Vattenföringsstationer	86/87
Venngarns slott, överlåtelsen av	85/86
Verkscheferna och revisionskontoren	85/86
Vuxenutbildning	91/92
Vård av missbrukare, statsbidrag	88/89

Fel! Autotextposten är inte definierad.
Sakregister

Waplans Mekaniska Verkstads AB, statens stöd till	85/86
Årsredovisning för staten	94/95, 95/96
Ägarroll, statens	95/96
Äldreboende	93/94, 94/95
ÖEF:s handläggning av beredskapslån m.m.	85/86
ÖEF:s handläggning av lån till Holma Fabriks AB	85/86
Överskottsmateriel	87/88, 88/89

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**
Sakregister

DEL I FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	6
1 Riksdagens revisorers uppgifter.....	7
2 Granskningsarbetet	10
2.1 Effektivitetsrevision.....	10
Förslag till riksdagen under 1995/96	12
Skrivelser till regeringen under 1995/96.....	17
Skrivelse till utskott under 1995/96	18
Övriga avslutade granskningsärenden under 1995/96	19
Pågående granskningsärenden	21
Revisionsresor, särskilda föredragningar m.m. under 1995/96.....	27
Uppföljning av förslag till riksdagen under 1994/95	28
Uppföljning av skrivelser till regeringen under 1994/95	33
2.2 Redovisningsrevision.....	34
Riksbanken	34
Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond	35
Den inre riksdagsförvaltningen och Riksdagens ombudsmän	35
3 Revisorernas relationer till omvärlden.....	36
3.1 Samarbetet med riksdagens utskott.....	36
3.2 Informationsverksamheten	36
3.3 Externa kontakter	37
4 Ekonomi och personal	38
5 Uppföljning och genomslag av revisorernas arbete	40
 DEL II BOKSLUT FÖR 1995/96	42
Resultatredovisning	42
Resultaträkning	43
Balansräkning	44
Anslagsredovisning 1995/96.....	45
Finansieringsanalys.....	46
Noter	47
Sammanställning över väsentliga uppgifter	51
Granskningsrapport.....	52
Revisionsberättelse	53
<i>Bilaga 1</i>	
Förslag till riksdagen och skrivelser till regeringen 1991/92–1995/96.....	54
 Sakregister till granskningsärenden under riksdagsåren 1985/86– 1995/96.....	61